

DOMOLJUB

Izbaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 16.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1913.

Leto XXVI.

Miliarda za nemško armado.

Nemški državni zbor je sklenil te dni, da se tekom enega leta pobere od premožnejših oseb enkratni davek v skupnem znesku tisoč milijonov mark, ki se ima vse porabiti za izpopolnitev vojaštva. Obenem se pa stalno zviša število vojakov za 136 tisoč oseb. Čudna reč! Tisoč milijonov ni smet in vendar so bile izvzemši socialne demokrate in Poljake vse stranke v zbornici za ta ogromni davek, ki ga bodo plačali tudi vsi člani vladarskih družin. Brez odpora, celo z neko vnemo gredo Nemci za tem milijardskim ofrom.

Kako je prišlo do tega? Nemška država je bila že pred dvajsetimi leti najbolj mogočna. Bismarck je pravzaprav komandiral celo Evropo. On je ljudi zvaril skupaj zvezo z našo državo in z Lahom. S tem si je zavaroval hrbet pred Francozom; zraven je pa skrbel, da z Rusom ni prišel navskriž. V miru si je nemška država silno opomogla. Njena trgovina je jela osvajati svet; v Afriki si je pridobila veliko ozemlje. S posebno vnemo je pa tiščala proti vzhodu. Nemški cesar Viljem II. je obiskal prejšnjega sultana in sklenil z njim prijateljstvo. Nemški generali so prenavljali turško armado, nemške tovarne so prodajale nove topove in puške in sploh vse potrebščine na Turško; nemška trgovina je imela najmočnejšo stopinjo v turški državi, mnogo večjo nego mi, njeni sosedje. Pri nas se je z visoko carino na železo in z nespametno politiko srečno doseglo, da so domala vse železne izdelke na Turškem naročali v Nemčiji, ne pa pri nas, ker je pri nas železo nad 10 vin. pri kili dražje, nego na Nemškem. Turek je

štel Nemčijo za svojo najboljšo prijateljico. Tam je iskal svetov, tja je pošiljal študirat svoje častnike in državnike, od tam je dobival učitelje in presnovatelje svoje politike. Moč nemške države je segala tako daleč, kakor daleč se je prostiralo turško cesarstvo. V Mali Aziji se je z nemškim denarjem zgradila anatolska železnica, ki je imela namen odpreti nemški trgovini, nemškemu kapitalu in nemškemu izobraženstvu pot do perzijskega zaliva in od tam Bog ve kam.

Naša država je kot zaveznica podpirala nemško politiko. Zato se ne motimo, če rečemo, da je najnesrečnejša, duhu avstrijskih narodov najbolj zoprna misel, da je treba ohraniti Turčijo, prišla k nam po nemškem vplivu. Z Nemci zvezana je izgubila naša država samostojno pot na vzhod, pot, ki ji jo je kazala njena zgodovina, ki so jo nanjo spominjali balkanski narodom sorodni narodi na njenem jugu. Ne smemo prezreti, da je Nemčija s svojim vplivom pomagala zdrževati nemško nadvlado v naši polovici, in da je obenem branila in hvalila Madjare in njihovo nasilstvo.

Zagrmel je pa črnogorski top in za njim so se oglašali Bulgari in Srbi, pa so šli v zmagošlavnem pohodu vedno naprej do blizu Carigrada. Nemški topovi in na Nemškem kupljene puške in sablje so — brez moči. Na stotisoče so jih dobili mladi junaki v svojo oblast. »Prenovljena« turška armada je zdaj potrta, uničena in precejšnje število nemških častnikov, ki so prišli pomagat Turkom zmagovat, je vjetih v bulgarskem in srbskem varstvu. Nemške sanje prodreti na daljni vzhod, so razpršene. Na Balkanu se dviga plot novih slovanskih držav, ki ima za vsakega, kdor zna politično brati, neizbrisnen napis: Niks tajč! Turek ima še Ca-

rigrad in Malo Azijo, a brez preroškega duha se jasno vidi, da je tudi tam brez moči. Niti vojske ne bo treba; sam se bo uničil, ker je vse gnilo, vse razdrto, kar se po imenu danes še šteje njegovo.

Pravijo, da je nemški posl. Volf, ki v dunajskem državnem zboru vodi nemške radikalce, ob zmagah balkanskih narodov jokal, češ: doli smo tepeni Nemci. Ni tako narobe ta trditev. Nemški mogočnosti je zastavljena pot, ki jo je tako zvito in vztrajno delala nemška politika, žalibog z našo pomočjo.

Na Grškem je imel cesar Viljem na otoku Krfu svoj grad, ki ga je bil kupil od naše rajne cesarice. Sklenil je, da ga proda. Na Balkanu nima ničesar več iskati. Prišlo je pa Nemcem še drugo hujše spoznanje. Sami so in nimajo nikogar več v Evropi, ki bi se mogli zanesti nanj. Avstrija ni več zanesljiva nemška zaveznica. Večino Slovanov ima v svojem ozemlju, in zdaj, ko pravzaprav Turka ni več v Evropi, ne more delati več nemške politike, nego mora, da se ohrani, kreniti na druga pota če ne danes, pa jutri. — — — Tudi Laha bo vleklo v prijaznost z balkanskimi narodi in z državami, ki imajo moč na Sredozemskem morju — s Francozi in Angleži. Rus, od dne do dne močnejši, grozi na vzhodu, Francoz se pripravlja na osveto na zapadu, na severu pa Anglež nestrpno čaka, kdaj bi mogel nemško moč na morju oslabiti. Bahato je svoj čas zaklical Bismarck: Nemeec se boji le Boga, sicer pa nikogar drugega na svetu. Zdaj se je jel bati na vse strani, ker vidi, da mora v kratkem času ostati osamljen sredi Evrope brez prijateljev, brez pomoči. Zato v krčeviti obupnosti napolnja vse sile, da si pomnoži svojo armado. Tisoč milijonov mark naenkrat! Ta miliarda je za nas

tolažilno upanje, da se bo zgodilo to, česar se Nemec boji, da bo namreč naša Avstrija šla po novih, slovanskim narodem pravičnih potih.

Zdravstvij pomlad!

Zdravstvij nam zopet pomlad zlata, že cvete v gaju jesen mlad, duhti že črešnja vsa košata, trobentic polno vrh livad.

Po lepih hribih in dolinah krlifatecvet petje se glasi, po širnih dolih in planinah na novo delo vse hiti.

Zapusti svojo tesno sobo in stopi tja v prirodni hram in uživaj vesne solčno dobo, govoril s teboj Bog bo sam.

S škrlancem tam glasno prepevaj, ker zopet prišla je pomlad in Bogu hvalo razodevaj, kot bil bi še mladenič mlad!

Fr. Pavšič.

Političen pregled

ČRNAGORA IN VELESILE.

Skadrsko vprašanje. — Kaj hočejo velesile.

Skadrsko vprašanje danes zanima ves svet. Vse evropske velesile so se združile proti peščici Črnogorcev, da jim iztrgajo Skader, ki ga bi Črnogorci tako strašno radi zavzeli. Kljub pritisku vseh velesil pa to vprašanje še sedaj ni rešeno. Gotovo je sicer, da se mala Črnagora dolgo ne bo mogla želji Evrope ustavljati, a nihče ne ve, kaj se iz tega vprašanja razvije.

Evropi gre za to, da svojo željo uveljavijo, a še več ji je do tega, da ne izbruhne radi tega albanskega mesta svetovna vojna. In to je glavni vzrok, da velesile tako postopajo proti Črnogorci. Z blokado črnogorske obali hočejo prvič doseči, da se dogovor glede albanskih meja ne krši, drugič pa hočejo preprečiti, da bi Avstrija sama ne obracunila s Črnogoro. Eno ali drugo bi pripeljalo do svetovne vojne, katero bi začeli Avstrija in Rusija. In svetovne vojne se vsi evropski diplomatje boje.

Srbi odnehujejo. — Pritisk Avstrije. — Črnogorska vztrajnost.

Skadrsko vprašanje je rešeno dolejšje le v toliko, da pred Skadrom vse miruje. Glavni vzrok za to pa je ta, da se Srbi — vsaj kakor trdijo poročila zadnjih dni — velesilam udali. Izdali so menda na svoje vojaštvo pred Skadrom povelje, naj ne napada več nista.

Da so Srbi začeli odnehati, je največji uspeh Avstrije. Po poročilih iz Beograda je namreč avstrijski poslanik rekel srbski vladi, da Avstrija udari na Sandžak, ki so ga Srbi v vojni s

Turki osvojili, če Srbija pred Skadrom ne odneha.

Črnogorci pa še vedno pravijo, da se ne udajo. Povsod izjavljajo, da raje poginejo vsi, kakor da bi se udali. — Še zadnja poročila pišejo o neodoljivosti Črnogorcev.

Rusija in Italija pa Črnogora. — Odškodnina in Skader — 25 milijonov in mnogo zemlje.

Črnogorskemu kralju Nikiti prigovarjajo posebno Rusija in Italija, naj bi se udal. Rusija želi Črnogorcem, da bi se udali, ker jih je vedno podpirala, italijanski kralj pa ima hčer črnogorskega kralja za ženo. Zato je razumljivo, da ti dve državi skušata pregovoriti Črnogorce, naj se udajo in ne hite v lastno pogubo.

Italija in Rusija sta se zelo zavzeli tudi za to, da bi Črnogorci za Skader dobili bogato odškodnino. Posodile naj bi jim velesile 25 milijonov brez obresti, da zacelijo rane, ki so jih trpeli v tej strašni vojni. Obenem naj bi dobili tudi precej sveta proti jugu.

Grožnje Nikite. — Združitev s Srbijo.

Mnogi trdijo, da se bo Nikita na prigovarjanje Rusov udal, a precej pogoste so tudi vesti, da se misli kralj Nikita raje odpovedati prestolu, kakor pa Skadru. — Listi pišejo, da bi se potem Črnagora združila s Srbijo in bi tako nastalo veliko srbsko kraljestvo. — Te vesti sicer niso posebno verjetne, a vendar vzbujajo precej strahu. Avstrija, ki je sosed Srbije in Črnogore, ne bi namreč pustila združitve obeh kraljestev v strahu pred močjo nove države. Tako bi nastale velike nove težave in nevarnost svetovne vojne bi se pomnožila.

DRUGI DOGODKI NA BALKANU.

Rumunija in Bulgarija. — Spor p. ravnar.

Rumunsko - bulgarski spor, ki je povzročil mnogo hrupa v sedanji vojni, se bliža mirni rešitvi. Na posredovanje velesil vršila se je v Peterburgu konferenca, katere sklepom se obe državi podvržeta. Bulgari so se udali — vsaj kakor doslej poročajo — da odstopijo Sillistrijo Rumunom. Rumuni pa so se nasprotno zvezali, da bodo Bulgarom v nekaterih drugih stvareh šli na roko. — V Bulgariji te rešitve seveda niso veseli, a si za enkrat ne morejo pomagati.

Spor med balkanskimi zavezniki. — Bitolj—Solun.

Bulgari so se morali z Rumuni sporazumeti že zato, ker more priti do spora z drugimi balkanskimi državami. Če so tu odnehati, jim vsaj drugod ne bo treba toliko. — Kakor znano, so si zavezniki Turčijo že pred vojno na papirju razdelili, toda marsikaj se je drugače zasukalo, kakor so mislili. Posebno si bodo v laseh Srbi in Bulgari. Srbi namreč sedaj mnogo več zahtevajo, kakor je bilo prej domenjeno. Sklicujejo se na to, da niso dobili Al-

banije. Zahtevajo sedaj bulgarske kraje, posebno Bitolj. — Srbski listi pišejo proti Bulgarom čisto zelo sovražno, kar še pospešuje nesporazumljenje.

Pravtako pa tudi še ni rešeno vprašanje, čegav bo Solun, ali bulgarski ali grški. Velevlasti večinoma žele, da ga dobe Grki.

Bulgari so sedaj, ko je dosežen sporazum z Rumuni, odločeni, da zahtevajo brezpogojno vse, kar jim gre po dogovorih. Da so Bulgari v tem neizprosni, pričča govor bulgarskega politika Daneva, ki je izjavil, da hočejo Bulgari, da se pogodbe natanko izpolnijo. Tudi vojni uspehi Bulgarov daleč prekose one, kar so drugi zavezniki storili proti Turkom. — Važno besedo pri rešitvi teh sporov bodo imeli zopet Rusi.

Upanje na mir. — Sovražnosti ustavljene. — Velesile.

Upanje na mir s Turčijo je vedno večje. Miru žele Bulgari in Turki, zanj pa delujejo tudi velesile. Tudi sporazum glede vseh važnejših točk bo hitro dosežen. Če skadrsko vprašanje ne bo delalo ovir, je po mnenju informiranih krogov upati prav kmalu na sklep miru.

Dobro znamenje za mir je to, da so Bulgari odposlali domov že mnogo tisoč rezervistov. Po nekaterih poročilih so tudi sovražnosti pri Cataldži popolnoma ustavljene.

Velesile so vse za mir. Zato so na odgovor balkanske zveze brž zopet odgovorile. Večinoma bodo obveljali predlogi zaveznikov.

Lahi in Grki v južni Albaniji.

Podobno, kakor se Avstrija vleče za severno Albanijo, delajo Lahi glede južne. Tam so Grki po osvojitvi Janine zasedli vso deželo in prišli tudi do obrežnih mest. Tu pa so zadeli Lahi na občutljivo mesto. Italija namreč ne trpi na albanskem obrežju kake druge države in nikakor ne pusti, da bi Grki do tu razegnali svojo oblast. Ker Grki niso brž odnehati, prišlo je do odločnega italijanskega protesta, ki se mu bodo Grki najbrž udali. — Težava je tudi ta, ker konferenca poslanikov še ni določila mej južni Albaniji.

NEMŠKI KANCLER IN SVETOVNI POLOŽAJ.

Vojaška predloga v nemškem državnem zboru. — Bojevit govor. — Splošna sodba.

Nemčija ima za Rusijo največjo armado na svetu. Tudi njena mornarica zastaja samo za Angleško. In vendar se Nemci ne čutijo dosti varne. Nemška vlada je sklenila, da porabi za vojaštvo kar eno milijardo. Svoje vojaštvo hočejo povzdigniti v mirnem času na 800.000 mož. Zato pa potrebujejo odobrenja državnega zbora.

Vlada je predložila nove predloge državnemu zboru in ob tej priliki je imel državni kancler govor, s katerim je hotel dokazati potrebo novega oboroževanja. Kancler Bethmann - Hoff-

weg je slikal v svojem govoru, koliko nevarnosti preti Nemčiji od njenih sosedov. Povdarjal je pa zlasti, da se je svetovni položaj spremenil na škodo Nemčije. Da ne bo Nemčija tudi dejansko trpela škode, zato mora biti tako oborožena, da je vsem kos.

Splošna sodba o tem govoru je, da je na položaj slabo vplival, ker je kancler preveč naravnost izžival Slované proti sebi.

Strah Nemcev pred Slovani.

Skozi cel govor se je vlekla ta misel, da se morajo Nemci Slovanov zelo bati. Rekel je, da so se Slované sedaj silno okrepili z zmagami nad Turki. Nova velesila, balkanska zveza, da bo Nemčiji malo prijazna. Tudi Rusije se kancler boji, zlasti ker je zvezana s Francozi. Ti pa so že od nekaj smrtni sovražniki Nemcev.

Nemčija in Avstrija.

Slab vtis je napravil ta govor nemškega vodilnega državnika zlasti v Avstriji. Povedal je namreč, četudi zavito v lepe besede, da je Avstrija v sedanjem položaju plesala, kakor je Nemčija hotela. Nemčija in Avstrija se obe bojita Slovanov. Ker pa so v Avstriji vendar Slované v večini, je ta govor po pravici izžval ogorčenje proti našim diplomatom, ki se mečejo v naročje Nemčiji, da bi le Slované ne prišli na površje.

Listek

V deveti deželi.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.
(Dalje.)

PETO POGlavJE.

Umslopogas naredi obljubo.

Ko sem prišel drugo jutro k zajutruku, sem pogrešil Rozalko ter vprašal, kje da je.

»Ko sem zjutraj vstala,« je odgovorila mati, »sem dobila pred svojimi vrati listek, na katerem — ali tukaj je, sami ga lahko preberete.« In dala mi je kos papirja, na katerem je bilo napisano:

»Draga mama! Ravno se dani in jaz odhajam na goro, da dobim za gospoda Borovskega neko lilijo; zato me ne pričakujte, dokler ne pridem. Vzela sem seboj belega osla in tudi strežnica in nekaj fantov gre z menoj; pa tudi nekaj za usta imam seboj, ker utegnem izostati cel dan, kajti odložena sem dobiti lilijo, tudi če moram dvajset milj daleč. Rozalka.«

»Upam, da pride kmalu srečno nazaj,« sem rekel malo skrbno; »niti najmanj je nisem nameraval nadlegovati glede tiste lilije.«

»O, to ni nič, Rozalka že zna paziti nase,« je odgovorila mati. »Pogostokrat odide na ta način, pravi otrok divjine

je.« Toda gospod Makenzi, ki je prav tedaj vstopil, je bil videti nekam resen, vendar ni rekel ničesar.

Po zajutruku sem ga vzel na stran in ga vprašal, če bi ne bilo mogoče poslati po dekle, ker je vendar mogoče, da se kak Masajec še potika okrog.

»Bojim se, da bi bilo to brezuspešno,« je odvrnil. »Zdaj utegne biti že petnajst milj daleč in vrh tega ni mogoče dognati, v katero stran jo je udarila. Tamkaj so tiste gore,« in pokazal je na dolgo črto višav, ki so se razprostirale skoraj vzporedno z reko Tana, a so se kakih pet milj daleč stopnjema zniževale v planjavo, ki je bila poraščena z gostim grmovjem.

Nasvetoval sem, da bi se podali na veliko drevo nad hišo ter z daljnogledom pregledali celo okolico. To se je tudi zgodilo. Gospod Makenzi je najprej poslal nekaj svojih ljudi ter jim naročil, naj poskusijo najti deklico, mi smo pa začeli plezati na drevo.

Plezanje na to mogočno drevo je bilo vseeno nekoliko težavno in vznemirljivo, čeprav je bila na razpolago trdna lestva iz vrvi; tako vsaj se je godilo nam prebivalcem suhe zemlje; Tomič pa je splezal po njej kakor verica.

Dospевši do višine, kjer so rastle prve veje, smo brez vsake težave stopili na oder iz desk, ki so bile pribite od ene veje do druge; tu gori je bilo dovolj prostora za dobrih deset ljudi. Razgled je bil naravnost veličasten. Na vse strani se je razprostirala valovita planjava milje in milje daleč. Na severozapadni strani je gora Kenia dvigala svojo mogočno glavo, reko Tano pa smo videli, kako se je vila izpod njenega podnožja tje do morja.

Dasi smo se ozirali na vse strani, nikjer ni bilo niti najmanjše sledi o Rozalki in njenih spremljevalcih; razočarani smo se vrnili. Dospевši na verando, sem našel Umslopogasa, ki je še vedno sedel na svojem mestu in počasi in narahlo brusil svojo sekuro z majhnim brusnim kamnom, ki ga je vedno nosil seboj.

»Kaj pa delaš, Umslopogas?« sem ga vprašal.

»Kri voham,« se je glasil odgovor; več nisem mogel izvleči iz njega.

Po kosilu smo zopet zlezli na drevo ter z daljnogledom pregledovali okolico, a brez uspeha. Vrnili smo se. Umslopogas je še vedno brusil svojo Inkosikas, dasi je bila že ostrá kot britev. Pred njim je stal Alfonz in ga motril z občudovanjem in sirahom.

»O, ta pošast, ta strahoviti človek!« je vzkliknil mali francoski kuhar. »Poglejte luknjo v glavi; koža maha na njej semtertja kakor pri otroku. Kdo bi maral za takega otroka?« in zakrohotal se je vzpričo te misli.

Umslopogas se je za trenutek ozrl kvišku in nekak zloben ogenj mu je žarel v temnih očeh.

»Kaj pravi ta bivolček? (Umslopogas mu je nadel to ime radi njegovih brk in otročjega obnašanja.) Pazi naj,

sicer mi porežem brke. Pazi se, ti mala opica v človeški podobi, pazi se!»

Na nesrečo je Alfonz premagal svoj strah in se še dalje smejal temu »smešnemu črnemu gospodu«. Pravkar sem ga hotel posvariti, naj neha, ko je veliki Zulu iznenada skočil z verande na odprti prostor, kjer je stal Alfonz ter z zlobnim nasmehom začel sukati svojo sekuro nad Francozovo glavo.

»Stój pri miru,« sem zavpil, »ne zgani se, če ti je življenje drago — nič zalega ti ne stori.« Vendar dvomim, da me je Alfonz slišal, ker je bil na svojo lastno srečo kar okamenel od groze.

Krasno je bilo gledati Umslopogasa, kako je vihtel svojo sekuro. Najprej se je sukala nad Alfonzovo glavo srdito brneč in s toliko hitrostjo, da je bila videti kakor nepretrgan jeklen trak, prihajajoč vedno bliže in bliže k glavi tega nesrečneža, dokler je ni naposled narahlo posnela. Naenkrat se je gibanje izpremenilo tako, da je bilo videti, da mu sekira teka ob telesu in udih gori in doli, komaj osminko palca daleč od mesa, ne da bi se ga lo količkej dotaknila.

Bilo je naravnost čudovito videti malega človeka, kako je stal nepremično kakor kip; brez dvoma je spoznal, da bi bilo takoj po njem, če bi se le malo zganil. Nekako minuto dolgo je trajal ta prizor, nato sem pa naenkrat opazil, da se je premikajoča se svetloba pomaknila ob Alfonzovem obrazu navzdol, potem pa na zunaj ter izginila; pri tem pa je majhen šop neke črne stvari padel na tla: bil je zaviti konec enega dela Alfonzovih brk.

Umslopogas se je naslonil na ročaj svoje Inkosikas ter se začel zategnjeno in zamolklo smejati. Alfonz je od groze prevzet sedel na tla, mi pa smo stali nepremično okrog in se čudili tej mojstrski spretnosti.

»Inkosikas je dovolj ostrá,« je zapil Umslopogas. »Udarec, s katerim sem odrezal bivolčku konec rožička, bi presekal človeku glavo do ramen. Slišiš, ti mali bivolček, ali zdaj še misliš, da sem tak, da se mi lahko smeješ? Niti za las ni manjkalo, pa bi bilo po tebi, da bi se bil le zganil. V bodoče bodi previden! Govoril sem.«

»Kaj vendar nameravaš doseči s takim blaznim ravnanjem?« sem vprašal Umslopogasa. »Na vsak način nisi pri pravi pameti. Kolikokrat bi ga bil lahko pobil.«

»In vendar ga nisem, Makumazan. Trikrat mi je prišlo na misel, da bi mu razbil glavo, pa sem se premislil. Bila je le šala, a povej bivolčku, da se ni dobro rogati človeku kot sem jaz. Zdaj pa grem, da si naredim ščit, kajti voham kri, Makumazan, prav zares voham kri. Ali nisi videl, kako so se pred bitko iznenada prikazali jastrebi na nebu? Smrt so vohali, Makumazan, moj voh pa je ostrejši od njihovega. Tamle leži kos suhe volovske kože; iz nje si naredim ščit.«

»Ta vaš spremljevalec je pa zelo neprijeten človek,« je rekel gospod Makenzi, ki je bil priča vsega izvan-

ednega prizora. »Prestrašil je Alfonza, da je skoraj blazen; glejte ga!« in pokazal je na Francoza, ki je bled kot zid in tresoč se po celem životu odhajal v hišo. »Ne verjamem, da se bo še kdaj smejal svojemu črnemu gospodu!«

»Prav imate,« sem rekel, »ni se dobro šaliti s takimi ljudmi kakor je on. Kadar je razkačen, je kakor zlodej, in vendar je zopet dobrega srca. Spominjam se, kako je pred več leti cel teden stregel bolnemu otroku. Čuden značaj je, a zvest in pošten kot jeklo, pa močna opora v nevarnosti.«

»Pravi, da voha kri,« je rekel Makenzi. »Jaz le upam, da se moti. Strah se me začenja lotevati radi mojega dekleta. Morala je prav daleč iti, sicer bi morala biti že doma. Pol štirih je že.«

Ker je bila vzela seboj nekaj živveža, sem pripomnil, da je težko pričakovati, da se vrne pred nočjo. A tudi mene samega je prevzel strah in menda se mi je hojazen brala tudi z obraza.

Krnalu potem so se vrnili ljudje, ki jih je bil poslal Makenzi iskat Rozalko, in ti so povedali, da so šli več milj daleč po oslovih sledih, nato pa so jih na kamenitih tleh popolnoma izgubili. Vzlic temu so preiskali daleč naokrog celo okolico, a zastoj.

Neprijetno nam je mineval popoldan in proti večeru, ko še vedno ni bilo od nikoder deklice, nas je začelo silno skrbeti. Uboga mati je bila vsa potrta od skrbi in straha; ni čuda; oče pa se je obnašal čudovito pogumno. Storili smo vse, kar se je dalo storiti; razposlali smo ljudi na vse strani, streljali so in neprestano gledali z velikega drevesa, a brez uspeha.

Začelo se je mračiti in še vedno ni bilo male svetlolase Rozalke.

(Dalje prih.)

Leto 1812.

(Doživljaji francoskega vojaka.)

(Dalje.)

Ker se mi je zdelo, da sem s tem pridobil na svojo stran poglavarja, sem odločno izjavil, da se ne umaknem z mesta, raje vidim, da me ubijejo, kakor da bi zunaj zmrznil. Poleg možakarjev sta bili v kleti tudi dve ženski, in ena izmed njiju se je hotela zame nekoliko potegniti, a je morala vsled robatih kletvin in grdih zabavljič namah utihniti. Kolovodja me je zasmehljivo potolažil, naj se nikar ne bojim, da bi se mi zgodilo kaj hudega, ker me bodo brez vseh ovinkov, in prej kakor bo meni ljubo, vrgli vun, ker se pri mojem polku gotovo že čudijo, kje se tolik časa mudim. Nato sem ga vprašal, zakaj se tudi on in njegovi ljudje ne vrnejo k svojim polkom, če tako silno skrbi zame, a on mi robato odvrne, naj

se ne umešavam v njihove stvari; on in njegovi so tu v svoji hiši in se ne pustijo motiti in nadlegovati; kadar se jim bode pa zljubilo, pojdejo naprej.

»No,« sem odgovoril, »pustite me vsaj pol ure pri vas, da se nekoliko segrejem in si popravim svojo obutev.«

Dedec je nekoliko pomislil in mi dovolil, da ostanem, a takoj naročil nekemu bobnarju, ki je bil menda po oblasti takoj prvi za njim, naj pazi name, da ne prekoračim dogovorjenega roka.

Nato sem se vsedel in vprašal, ali bi mi kdo prodal kaj jestvin, zlasti, če mogoče, požirek žganja. Nihče se ni zmenil za mojo prošnjo, dobil sem le odgovor: »Če bi imeli žganja, bi ga pili sami!«

Med tem sem pa zapazil, kako moj paznik z nekaterimi skrivaj šepeta, in takoj nato me vpraša, imam li pet frankov v zlatu, da bi mogel plačati žganje. Jaz nisem tajil.

V istem hipu skoraj je pa vzbudila mojo pozornost ženska, ki je prej zame prosila pri možeh. Sklonjena k tlom je šla počasi okrog mene in se delala, kakor bi nekaj iskala. Okrenil sem se tedaj proti nji in slišal, kako mi je pošepetala: »Bežite, drugače vas ubijejo. Od Vjasmе sem me že vlačijo proti moji volji seboj. Prosim vas, pridite z vojniki in rešite me!« Ravno kar sem še na tiho vprašanje izvedel, da je druga ženska neka judinja, kar zakliče nekdo iz kletinega ozadja z osornim glasom: »Jezik za zobmi, babnica, in poberi se proč. Govori, kaj si povedala?«

Odgovorila mu je, da mi je imenovala samo ime nekega juda, pri katerem bi morda še dobil kapljico žganja, nato pa je odšla v kot.

Tako se tedaj nisem varal, da sem v resnici zašel v pravcato jamo morilcev in razbojnikov. Le malo časa sem še sedel, nato sem vstal in se kakor slučajno približal vratom in stopil na prosto. Začeli so me klicati nazaj in kričati za menoj, češ, da lahko do jutra ostanem in spim, a ni se mi zdelo vredno z odgovori izgubljeni časa. Ko sem prišel iz kleti, sem zopet našel v snegu svojo puško, ki mi je bila pri padcu odpadla, a nikakor pa nisem mogel dognati, kam naj se obrnem, da bo prav. Ko sem to prevdarjal, pride vojak, ki je prej nosil sodček, in me pozove, naj se vrnem; jaz se pa nisem hotel udati, češ, da se bojim, da bi pri moji stotnji ne opazili moje odsotnosti, zato naj mi stori to uslugo, sem mu rekel, da mi pokaže pravo pot. Ker sem ga le prosil in prosil, me je peljal med kupi kamenja in podrtij in po strmем pobočju navzgor. Ko sva prišla navrh, me je prijel in me nekaterikrat zasukal okrog, kakor je rekel, da me spravi v pravo smer, v resnici pa le zato, da bi jaz izgubil smer do kleti nazaj. Toda kljub temu sem si bil zapomnil toliko znamenj, da bi bil klet lahko zopet našel, ker sem bil trdno sklenil, da pri belem dnevu z nekaterimi možmi napademo klet, ne samo zato, da rešimo one ženske, ampak zlasti

v ta namen, da poizvemo, odkod raznovrstni številni telečnjaki, katere sem videl v tej jami razbojnikov.

(Dalje prih.)

Medvedov nagrobnik.

Tretje leto že poteka, odkar nam je zasul prerani grob pesnika Antona Medveda. In še danes ni na njegovi gomili na pokopališču v Kamniku nagrobnika. Sam ni zapustil niti toliko, da bi se bili povsem pokrili pogrebni stroški. Toda zapustil je slovenskemu narodu toliko sadov svoje duševne izvirne sile kot pesnik, da je naša dolžnost, poskrbeti mu dostojen, dasi skromen nagrobnik. Zaradi tega so sklenili njegovi spodaj podpisani intimni prijatelji, da se združijo v odbor in naprosijo prispevkov za njegov spomenik. Da bi pa spomenik ne bil neokusno in umetniško brezvredno delo, zato se je poveril načrt kiparju g. profesorju Peruzziju v Splitu. Ta je zasnoval jako umesten klasično resen nagrobnik, kakor je bila poezija pokojnega Medveda. Spomenik predstavlja sarkofag iz sivega kraškega marmorja, v katerem je vdelan relief iz belega kamna. Na reliefu je Orfej v spremstvu dveh genijev in pastirček-pevec s piščalko, iz srede reliefa pa se dviga antični dobri pastir in Kristov monogram. V dnu spomenika, nad grobovo glavo, je lira. Skozi potrpane strune se zvija kača. Ob straneh stojita na podstavkih dve kameniti žrnvi, iz katerih kipita kot zelen okvir ob spomeniku dve cipresi. Po tem površnem opisu lahko vsak spozna, da bo spomenik sam res nekaj izvirnega in umetniškega, morda prvi takega značaja na naših pokopališčih. Delo samo po načrtu in mavčnem odlivku Peruzzijevem izvrši podobar g. Pavlin v Radovljici.

Podpisani odbor vabi slavno občinstvo, da drage volje prispeva s skromnimi darovi za spomenik, da prireja ob prijateljskih in društvenih večerih male zbirke v krogu onih, ki so pokojnika poznali osebno ali ga vsaj uživali po njegovih delih. Priporočamo to prošnjo raznim denarnim zavodom, občinam, posebno župnijam, kjer je služboval pokojnik, in njegovim tovarišem-duhovnikom. Vsi prispevki naj se izvolijo pošiljati odborovemu blagajniku gosp. Urbanu Zupancu, Ljubljana, Križevniška ulica št. 8.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1913.

Odbor za zgraditev Medvedovega spomenika:

Andrej Kalan,
načelnik.

Urban Zupanc,
blagajnik.

Fr. S. Finžgar
tajnik.

Razgled po domovini

Naši romarji v Rimu se glasom poročil našega »Slovenca« izredno dobro počutijo ter so kljub precejšnjemu trudu vsi srečni, da morejo prisostvovati lepim cerkvenim slovesnostim in občudovati krasoto veličastnih spominov iz raznih dob krščanstva. Njihovo lepo ubrano petje občudujejo vsi, ki jih slišijo ter morajo pesmi opetovano ponavljati. Le to jim greni splošno veselje razpoloženje, da ne bodo mogli doseči sprejema pri sv. Očetu. Sprejel jih bo v papeževem imenu državni tajnik kardinal Meri de Val. V času, ko se bo tiskala pričujoča številka, bodo naši romarji, upajmo, zdravi in veseli že na potu proti domovini.

Sv. Oče zopet obolel. Dne 7. aprila je sprejem romarjev iz Lombardije sv. Očeta zelo izmučil, nizka temperatura, skozi katero je sv. Oče šel povodni otvoritve Konstantinskih slavnosti, je vplivalo, da se položaj sv. Očeta poslabšal. Zvečer istega dne je bila pri sv. Očetu konstatirana mrzlica. Zdravniki so imeli daljši posvet. Sv. Oče je v postelji. Avdijske so ustavljene. Naslednje dni se je zdravje dokaj zboljšalo, vendar mora sv. Oče še ostati v postelji. Z ozirom na visoko starost je treba največje previdnosti.

Novi opat v Zatičini. Dne 31. marca je zatiški konvent soglasno izvolil za opata č. gospoda P. Bernarda Widmanna, večletnega priorja v Mehrerau. Benedikcija se je obhajala dne 6. t. m. na željo redov. gener. vikarja popolnoma samo v krogu samostanske družine in zatiške župnije. Cerkveno slovesnost je poveljevala navzočnost presv. knezoškofa ljubljanskega, dveh redovnih opatov, novomeškega mil. g. prošta, ljublj. stolnih kanonikov gg. dr. Čekala in dr. Grudna ter več druge duhovščine. Po pontifikalni sveti naši je mil. g. opat Bernard, odičen s pontifikalijami, blagoslovil vernike po cerkvi. Novi opat je imenoval za priorja Slovenca p. Avgušтина Kostelica, za subpriorja p. Roberta. — Mil. g. opat si želi slovenskih dijakov, ki bi imeli veselje do samostanskega življenja. Vstopiti morejo po končani študijski letu in tudi samostansko gimnazijo, v katero se sprejemajo mladeniči, ki se hočejo posvetiti redovnemu življenju in postati cistercijani.

Deželnozborske volitve na Goriškem se bodo vršile po naslednji vrsti: Splošna kurija voli 13. julija t. l. Morebitna ožja volitev bo 20. julija. Kmečke občine volijo 24. julija, trgi in mesta dne 1. avgusta, veleposestvo pa dne 10. avgusta. Za novega goriškega glavarja je baje določen višji sodni uradnik v Gradcu, grof Coronini.

Novi okrajni šolski nadzorniki. Za okrajnega šolskega nadzornika v

šolskih okrajih Kranj in Radovljica je imenovan učitelj g. Karel Simon v Ljubljani, v okrajih Ljubljana (okolica) in Kamnik pa šolski voditelj gospod Franc Gaberšek v Ljubljani, za Ljubljano Anton Maier, za Postojno in Logatec g. Ivan Thuma, za Krško in Litijo g. Ludovik Stasny, za Kočevje Josip Novak, za Novo mesto in Črnomelj g. Ivan Štrukelj.

Goriški in koroški Slovenci na Sveti gori. V nedeljo, dne 13. t. m., se je sešlo nad 3000 goriških in koroških Slovencev na Sveti gori pri Gorici. Korošci (nad 1000) so prišli s posebnim vlakom že v soboto ob 2. uri 27 min. popoldne. Goriška procesija je prišla na Sveto goro okoli 8. ure zjutraj. Ob četrtna deveto uro je bil govor in potem sv. maša.

+ Nova znamka za vžigalice »Slovenske Straže«. V zalogi J. C. Menardi v Ljubljani so izšle nove vrste vžigalice »Slovenske Straže« v korist obmejnim Slovincem. Slika na škatljici nam kaže orla, plavajočega nad Ljubljano. Stare znamke vžigalic v korist obmejnim Slovincem bodo v kratkem izginile iz prometa. Opozarjamo vse naše somišljenike na te nove naše vžigalice in prosimo, da jih povsod širijo. Nova znamka izključuje vsako zamenjavo s kakimi drugimi vžigalicami, zato bo ta nova znamka tem boljša za agitacijo. **Vžigalice »Slovenske Straže« so še vse premalo razširjene, zato naj se naj naši somišljeniki skrbno, da bodo nove vžigalice pomnožile dohodke »Slovenski Straži«!** Vsak naš somišljenik, vsaka naša somišljenica naj povsod odločno zahteva vžigalice v korist obmejnim Slovincem iz zaloge J. C. Menardi v Ljubljani. To je treba povdarjati, ker jih nekateri trgovci in trafikantje sicer imajo v zalogi, vsiljujejo pa druge vžigalice.

Državna podpora. Kmetijsko ministrstvo je dovolilo sporazumno z notranjim ministrstvom 50.000 K podpore, da se pomore vinogradnikom na Kranjskem, prizadetim vsled lanskim uim, z dobavo galice in žvepla po znižani ceni.

Konstantinov jubilej na Ježici. Preteklo nedeljo se je v društvenem domu na Ježici izvršila lepa slovesnost v proslavo zmage sv. križa po sledečem sporedu: 1. Slavnostni prolog. 2. »Skrivnostna zaroka«, izvorna igra, spisal Silvin Sardenko. 3. Živa slika: Povijanje sv. križa. Nova Sardenkova igra je polna življenja in dejanja; občinstvo je bilo očarano. Igralo se je izborno. Z ozirom na goste iz okolice se cela prireditve ponovi v nedeljo, dne 20. aprila ob pol štirih popoldne; prireditve traja pet četrt ure.

III. glavni občni zbor Jugoslovanske strokovne zveze se vrši v nedeljo,

dne 4. majnika 1913 v Ljubljani po sledečem sporedu: Ob 8. uri zjutraj sveta maša s cerkveno propovedjo v kapelici Alojzeviča, Poljanska cesta. Mašuje in propoveduje duhovni svetnik Janez Kalan. Med sveto mašo pojejo pevci »Ljubljanec«. Po cerkvenem pravilu, ki naj se ga vsi udeleženci občnega zbora gotovo udeležijo, se ob 9. uri dopoldne prične v »Ljudskem Domu« III. glavni občni zbor Jugoslovanske Stokovne zveze, ki se izvede po sledečem sporedu: 1. Otvoritveni govor in poročilo načelstva J. S. Z. 2. Poročilo o letnem zaključku leta 1912. Poroča glavni blagajnik J. S. Z. Bogumil Remec. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Stokovno glasilo J. S. Z. Poroča dr. Jakob Mohorič. 5. Delavske organizacije na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in na Primorskem. Za Kranjsko poroča načelnik J. S. Z. dr. Zajec, za Štajersko državni in deželni poslanec dr. Anton Korošec; za Primorsko in Koroško se poročevalca še naznani. 6. Izpreminjevanje pravil in poslovnik. 7. Društveni znak. 8. Sklepanje o predlogih, ki pridejo na občni zbor. Od 2. do 3. ure zboruje okrožja J. S. Z. v »Ljudskem Domu« v zmlu §§ 32., 33. in 34. društvenih pravil. Zborovanje strokovnih odsekov, in sicer: a) rudarskega in b) tekstilnega se vršita od 2. do 3. ure popoldne. Praktična predavanja. Prično se ob 3. uri popoldne.

Podnora za umetna gnojila. Glede podpor za nakup umetnih gnojil je deželni odbor kranjski v svoji zadnji seji sklenil tako-le: K nakupu umetnih gnojil deželni odbor redno ne prispeva in bi mogel take prošnje upoštevati le v sledečih slučajih: 1. ako je gnojenje v zvezi z melioracijo pašnika ali travnika; 2. če posestnik rabi krmo za lastno živinorejo in ne za prodajo; 3. ako ima dotični posestnik urejeno gospodarstvo, zlasti hlev in gnojno jamo, po načelih umne živinoreje.

Smrtna kosa. Umrl je na Opčinah v visoki starosti 79 let gospod Franc Zink, oče gospoda župnika na Opčinah Andreja Zinka in sodnika gospoda Petra Zinka. — Dne 5. aprila je umrla v ljubljanski hiralnici usmiljenka č. sestra Frančiška Klotilda Božič iz Podtabra pri Vidmu — Dobropolje. — N. v m. p.!

Konj ga je ubil. V Goričici pri Preserju je dne 7. t. m. ob 2. uri popoldne ubil konj 32 let starega posestnikovega sina Ivana Turšiča iz Rakitne. Hotel mu je zavezati rep, a konj ga je udaril tako, da je revež takoj izdihnil.

Prezgodnja smrt si je nakopal po nesreči posestnik Primož Kosec v Sp. Brniku pri Cerkljah. Pri obrezovanju bezga se mu je zalomil v palec leve roke kos lesa za nohtom. Ker ni pravo-

časno iskal zdravniške pomoči, je moral v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Pokojni je bil čvrst, priden mož, oče sedmih nedoraslih otrok. Pokoj njegovi duši!

Potres so čutili dne 7. aprila na raznih krajih Gorenjske, tako v Šmartnem pod Šmarno goro ob 7. uri 15 minut zjutraj, v Komendi ob 7. uri 18 minut, ki je trajal več sekund.

Sneg in mraz. Od sobote do nedelje dne 13. aprila je velik del slovenske zemlje zapadel precej debel sneg, posebno v višjih legah, in provzročil v naslednjih par dneh takó občuten mraz, da je popolno uničil krasno cvetje črešenj, češpelj in zgodnjih hrušk, v vinorodnih krajih pa deloma pokončal up vinogradnikov. Škoda za poslednje bo tem občutnejša, ker je to že tretje leto, ko ne bo pridelka.

Dva nova vlaka bosta vozila s 1. majem na gorenjski železnici. Brzovlak bo odhajal z Jesenic ob pol 5. uri in bo došel ob tri četrt na 6. uro popoldne v Ljubljano; drugi osebni vlak bo vozil ob nedeljah in praznikih med Ljubljano in Kranjem. Iz Ljubljane bo odhajal ob 2. popoldne, v Ljubljano pa se bo vračal ob 7. uri zvečer.

Užaljeni Trzinci. Pod tem naslovom hoče »Dan« v 458. številki pomiriti po pravici razburjene duhove prizadetih vaščanov, ki so vsi brez razlike ogorčeni nad podlistkom, ki ga je ta list priobčil v 456. številki. Ni pa s tem dosegel svojega namena, temveč jih še bolj razkačil, saj pravi med zagovorom, »da bi bili Trzinci lahko ponosni na priobčena stara poročila in dovtipce.« In kakšni so ti dovtipi? Vsem v presojo samo nekaj stavkov: »Trzinci so neko posebno prekucuharsko pleme — in vredni svojih slavnih pradedov rokovanjčev. Prekucuharji so tudi oni, kakor že rečeno — poskušali so vedno svojo telesno moč, katera jih je seznanila z onimi mnogokrat skrivnostnimi prostori, ki se imenujejo ječe, a svetovne slave si še niso mogli pridobiti. Škoda! — Njih pretepaška slava blede od dne do dne. Njih slavni pradedje, glasoviti rokovanjčiči, bi pljunili z zaničevanjem na te potomce — trzinske dekadenete.« In še več takih »dovtipov«. Sramota! Da za ta spis ni odgovoren samo Jos. Ciperle — meščanski učitelj, kakor se »Dan« v zagovoru opravičuje, ampak list tudi sam, ker v isti številki pod drugim naslovom piše: »Kakršni so že bili stari Trzinci, taki so sedaj njih potomci.« Tako podlo pisanje ne zasuži zagovora; in prav je storil edini naročnik tega lista iz Trzina, da ga je ogorčeno nazaj poslal s pristavkom, da ne bo več hodil vaš »slavni list« v prekucuharsko vas, in da so ljudje, ki povzročujejo take spise, večji rokovanjčiči od onih, katerim se ta »častni naslov« nadeva.

Živinski semenj v Boh. Bistrici se vrši vsled praznika Kristusovega vnebohoda naslednji dan, to je v petek, 2. maja t. l.

Premovanje goveje živine ribniškega živinorejskega okrožja se vrši

dne 23. aprila t. l. v Strugah. Premovala se bo samo živina članov živinorejske zadruge.

Na deželni gospodinjski šoli na Vrhniki se prične dne 1. maja t. l. polletni gospodinjski tečaj. Gojenke dobe stanovanje in hrano v zavodu, za kar plačajo mesečno trideset kron. Poučujejo se gojenke v vsem gospodinjstvu kot kuhanju, šivanju, pranju, likanju, vzgoji otrok, o zdravstvu živali, o živinoreji, perutninarstvu, zelenjadarstvu itd. Dosedanji uspehi šolskih sester na tej šoli kažejo, kake koristi je za kmečka dekleta obisk take šole. Posebno pa priporočamo dekletom obisk tega tečaja tudi vsled tega, ker si tu zmisel za pravo kmečko gospodinjstvo le še utrdijo. Sprejemajo se dekleta iz cele dežele. Prošnje je vložiti čimprej pri vodstvu šole na Vrhniki. Priložiti je zadnje šolsko izpričevalo.

Kmetijski poučni tečaji so se vršili pretečeni nedelji 6. in 13. aprila v Rakitni, št. Vidu nad Cirknico, Banjiloki, Starem logu, Stari Cerkvi in v Kočevski reki. Obisk je bil povsod zelo dovoljen, le 13. aprila je malo ponagajal sneg. — Prihodnji nedelji 20. in 27. aprila se vrše tečaji v Cirknici, Grahovem, Starem trgu in Blokah na Notranjskem ter v Strugah in Dolenji Vasi pri Ribnici na Dolenjskem.

Živinorejska zadruga v Vipavi vabi živinorejce iz cele vipavske doline, da čimprej priglasijo svojo mlado živino za pašo na planini Orlovše in Ravnik. Paša se prične koncem maja, kar se bo lastnikom priglase živine po dopisnici pravočasno naznanilo. Omenjamo, da sta obe planini preskrbljeni z zdravim pitno vodo in da se bo pastirje posebno strogo nadziralo. Paša traja štiri mesece, vendar se bo živina že prej prignala domov, ako slučajno proti koncu paše nastane slabo vreme. Kolikega pomena je planinska paša za mlado živino, ni treba še posebej omenjati. Živinorejska zadruga bo letos vse storila, kar je v njeni moči, da bo lastnike živine zadovoljila. Natančnejši pogoji se izvedo v uradni sobi Hranilnice in posojilnice v Vipavi.

Tečaj za pridelovanje zelenjadi priredi kmetijska šola na Grmu dne 5., 6. in 7. maja t. l. z naslednjim sporedom: V ponedeljek, dne 5. maja: Od 2. do 4. ure popoldne: Važnost pridelovanja zelenjadi na kmetih in v okolici mest. Naprava in razdelitev vrta. Obdelovanje in gnojenje zemlje. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje sol. vrta. V torek, dne 6. maja: Od 8. do 10. ure dopoldne: Naprava gorkih leh. Pridelovanje sadik in zgodnje zelenjadi v gorkih leham in na prostem. Dobava potrebnega semena. Naročanje semena po cenikih. Kolobarjenje na vrtu in medsetve. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje na vrtu. Popoldne od 2. do 4. ure: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi za prodajo in domačo rabo. Od 4. do 6. ure: Praktično razkazovanje. V sredo, dne 7. maja: Od 8. do 10. ure dopoldne: Pridelovanje

najvažnejše zelenjadi (nadaljevanje) od 10. do 12. ure: Ohranjevanje in ukuhavanje zelenjadi za zimsko rabo. Popoldne od 2. do 5. ure: Ukuhanje zelenjadi v sadni kuhinji (praktično.) Oddaljenim in podpre potrebnim udeležencem iz Kranjske plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesia in za prehrano po 1 K 50 vin. na dan. Podpora dobe le tisti, katerim se izrecno dovoli in ki za njo do 27. aprila po dopisnici prosijo. Ker se pripusti k tečaju le omejeno število udeležencev, se je zglasiti za tečaj do 27. aprila. Vabimo naše gospodinjice in kmetiska dekleta k obilni udeležbi!

Smrt umobolne v plamenu. V petek, dne 4. aprila je začelo goretí na podstrešju Kežmančeve hiše v Sapu pri Vrhniki. Pogorelo je le podstrešje. V ognju je pa zgorela 54letna slaboumna Ivana Novak, ki je stanovala v podstrešni izbi in je šele koncem minolega meseca prišla iz umobolnice.

Lov v občinah Ljubno, Mošnje, Begunje in Leše se bo kmalu oddajal. Termin poteče sredi leta. Zadnja dva imata veliko gorske divjačine. Divji petelin niso redki. Delavcem v planinah divje kokoši poružijejo jedi, če jili dosti ne zavarujejo.

Obesil se je dne 3. aprila t. l. v Zvirčah pri Trziču v kozolcu posestnika Franca Bodljaja dninar Ignacij Horvat, ki je pristojen v občino Ovsšice in rojen leta 1850.

Utopljenca so našli. V torek, dne 8. t. m. so našli delavci pri regulaciji Save v Vrncu pri Hotiču moškega utopljenca v vodi. Biti je moral že daljša časa v vodi, kakor mislijo, morebiti 5 do 6 mesecev; manjkati mu obe roki in tudi obleke ni več na njem; dolg je 175 metrov, čevlje ima še na nogah. Ako bi bilo kje zmanjkalo koga približno v tem času, naj blagovolijo sporočiti županstvu hotiške občine.

Zemlja jo je zasula. V Trbovljah je delalo več rudarjev pri kopanju zemlje. Naenkrat se je zrušila čez nje višea zemlja in zasula delavko Alojzijo Pavčič, ker se ni več mogla pravočasno umakniti. Izkopali so sicer še živo, vendar je vsled poškodb kmalu umrla.

Dve žrtvi alkohola. Zidar Franc Bobek je prišel pijan v pekarijo gospoda Franca Vranetiča v Rajhenburgu in se vlogel na nezakurjeno peč. Drugi dan so našli mrtvega. Umrl je vsled zastrupljenja z alkoholom. — V Dramljah so štirje fantje smrtnonevarno ranili pridnega fanta Jožefa Pečnika, ki je vsled poškodb v brežiški bolnišnici umrl.

Sačovi nemško-liberalnega napredka. Dne 4. aprila dopoldne je skočil leta 1882. rojeni Gagl, posestnikov sin iz Jerberga, blizu Vrbe v Vrbsko jezero in utonil. Dninar Franc Napečnik ga je videl, pa na rešitev ni bilo mogoče misliti. — Dne 1. aprila se je v Stockerboju na Zgornjem Koroškem s trihinom zastrupila kmečka hči Rozina Pebal, stara 20 let. — V Milštatskem jezeru so našli pri Dolah dne 2. t. m.

kakih 60 let starega utopljenca. V žepu je imel 120 K. Sumijo, da je šel sam v vodo. Kdo da je, še niso dognali. — V soboto, dne 5. t. m., je v Celovcu skočila v Lendkanal neka Zofija Ludwig, 17 let staro dekle, doma iz Zgornjega Štajerskega. Iz vode jo je potegnil neki vojak in so jo prepeljali v bolnišnico. — V Vrbi ob jezeru je dne 2. t. m. pila lizol Jožefa Fürpaß, nadsprevednikova žena in gostilničarka v Spodnjih Vogličah. Še isti dan je umrla, stara šele 40 let.

Sanecumor starca. V nedeljo popoldne so našli mrtvega v kamnolomu pod Sv. Markom pri Šempetru 76letnega v Šempas pristojnega Andreja Krašana. Skočil je čez skalovje v kamnolom, kjer si je pri padcu zlomil tilnik, prizadjavši si še druge poškodbe na glavi in drugod. Krašan je živel delj časa v Trstu, nekaj časa tudi na Vogerskem, zadnje dni pa je beračil po St. Petru.

Velika železniška nesreča. V ponedeljek, dne 7. aprila, med 3. in 4. uro zjutraj sta med postajama Generalski stol in Tounj, 38 km od mesta Karlovec na Hrvaškem, trčila brzovlak, ki je vozil iz Budimpešte v Reko, s tovornim vlakom. Učinek nesreče je bil grozen. Oba vlaka sta trčila z vso silo drug v drugega. Oba stroja in več voz je popolnoma zdrobljenih. Mrtvih je vseh skupaj 8 oseb, med njimi oba strojevodje, vlakovodja brzovlaka, dva sprevoznika in 3 potniki brzovlaka. Ranjenih je več oseb. Več vozov se je prevrnilo čez 20 metrov visok nasip. Proga je na mestu nesreče popolnoma porušena, tako, da je bila zveza vlakov pretrgana. Nesrečo je zakrivil uradnik na postaji Tounj, ki je dovolil tovornemu vlakom poprej odhod iz postaje, predno je privozil brzovlak na postajo. Uradnika so takoj zaprli.

Papirnica v Gratvajnu zgorela. V noči od 3. na 4. aprila je izbruhnil požar v papirnici Gratvajnu pri Gradcu. Zgorelo je 100 vagonov finega papirja in en vagon papirja za bankovce. Skođe je nad 700.000 K.

Nov napad na španskega kralja. V nedeljo, dne 13. aprila, je malopriden človek, 25letni anarhist Rafael Alegre iz samokresa ustrelil na kralja Alfonza, ko je jahal v svojo palačo v spremstvu višjih častnikov. Strel kralja k sreči ni prav nič poškodoval, pač pa je ramil konja. Napadalca so naglo prijeli. Oddal je na tleh še dva strela, a ni nikogar zadel. Prebivalstvo je resnemu kralju prirejalo velike ovačije.

Sokol — antikrist. Svobodomiselní češki list »Lidove Pr.« opisuje v svoji 13. številki, kako je poklicano sokolstvo, da zada krščanstvu najglobljejšo rano ter se nadeja, da pride čas, ko se poreče: »Co Čeh, to Sokol, a co Sokol, to antikrist« (kar Čeh, to je Sokol, kar Sokol, to je antikrist). Prav je, da pride sedanje sokolstvo s svojo pravo barvo na dan. Stariši, ki puščajo svoje sinove in hčere k Sokolom, vedo zdaj, kaj bo iz njihovih otrok.

Gorenjske novice

g Z Rov. Občinski odbor je v svoji seji dne 11. t. m. imenoval velečastitega g. župnika Josipa Volca, ki si je pridobil s svojim vztrajnim delom za naš blagor in napredek nevenljivih zaslug — častnim članom občine Rova. — Naj bo to najboljši odgovor na vse laži, ki jih je v zadnjem času nagromadilo v nekem liberalnem listu neko lažljivo človeče. — Občinski odbor občine Rova.

g Z Rov. Dopisunu v »Slovenskem Domu«: Le krehaj in bruhaj naprej! Ti bo že odleglo, ko odložiš, kar ti je obležalo v želodcu. Opravka s takimi ljudmi pa noben snažen človek, ki je z Rov, nima rad. Tudi so Rova že toliko zvišena nad raznimi krtinami in brdi, da jih vsak čenčač ne more oblatiti. To enkrat za vselej. — Župnik V 61 c.

g Iz brdske okolice. Na Brdu — v župnišču je bil dne 6. malega travna občni zbor »Katol. slov. izobr. društva«. Pri društvu so ostali večinoma vsi stari odborniki, mesto Franceta Capudra, posestnika iz Spod. Prapreč, je sedaj izvoljen za predsednika Valentin Jeretina, posestnik iz Verhol. — Naš vrli deželni in državni poslanec dr. Janez Ev. Krek je imel pri nas predavanje, kateremu so z zanimanjem sledili poslušalci. Pri občnem zboru se je zopet poudarjalo, da bi se sezidal prepotrebni »Društveni dom«. Le pogum, saj bo šlo! Koliko je še manjših župnij kot je naša brdska, pa imajo svoje društvene domove. Ali bomo mi zadnji? — Gospodinjski tečaj, ki se je začel začetkom sušca na Brdu, obiskuje 22 deklet. Naučile se bodo veliko koristnega. Tudi tisti, ki so prej zabavljali čez ta tečaj, so sedaj utihnili. Kaj pa hočejo! Seveda, nekaterim bi bilo ljubše, če bi dekleta zahajale bolj pridno v gostilne in po plesiščih, kakor pa obiskovale tečaj. Tečaj bo končan koncem aprila; vodita ga dve gdčni učiteljici. — v Rim je iz brdske fare šel samo en mož. Želimo mu srečno vrnitev. Ko bo pa prišel domov in delil »odpustke«, naj pri delitvi ne pozabi tudi na A. S. P.

g Iz Mengša. V teku treh dni smo imeli dva požara — 4. in 7. aprila. Oba zvečer po deveti uri. Zažgana sta bila dva kozolca — Srčkov in Rebračev. Jasno je, da nekdo nalašč zažiga, saj so požari v zadnjih letih tukaj na dnevnem redu. Občni blagor zahteva, da se to propalico, ki ima nad strahom in poskodovanjem oibčanov svoje veselje, vendar enkrat zasledi in po zasluženju kaznuje. Kdor bi imel kakšne dokaze, je dolžan, da jih naznani pristojni oblasti, da se za vselej konec stori takemu nečloveškemu početju.

g Tržiške novice. Dva samoumora v enem tednu! Obesil se je čevljar Kristijan Globočnik na neki smreki. Pet dni so ga pogrešali, slednjič ga je našel nek pes obešenega. Že več mesecev

je bilo opažati na njem znake umobolnosti, bil je parkrat v bolnišnici. — Ni še bil pokopan Globočnik, ko so našli obešenega strojarskega pomočnika v tovarni Deu Janeza Mežnar, 21letnega mladeniča iz Podbrezj. Ker je v obeh slučajih izjavil okrožni zdravnik umobol, sta bila oba cerkveno pokopana. V tovarni Mally je zopet neki delavki stroj pokončal roko. V tej tovarni se je v kratkem dogodilo že več nesreč.

g Rečica na Bledu. Dopisnik z Bleda nam je Rečičanom obljubil, da bo tudi za našo vas povedal, kje bo šla elektrika, pa je snedel svojo besedo. Dober vtik! Borno pa sami povedali. Glavna žica pride z Grada od Mangelčevega znamenja čez polje na Rečico. Pod Kranjčevo hišo se obrne čez Vrinskov vrt in jo mahne med Bajerjem in Rogačem po cesti navzdol v transformator, ki bo stal pod hotelom Triglav. Naprej gre do vile Planinke, kjer se glavna žica prekine. Stranski tokovi gredo: po cesti z Grada na Rečico do Žnidarja; od Grabnarja do Grinšic, čez Gašperčkov hlev do Klemena, od Mežnarja do Čareja, od Vrinska mimo kolodvora do magacinov in nekoliko naprej, od Bajerja do Muhča, od vile Planinke do Ilsenheima. Seveda so izpremembe še vedno mogoče: Postavljali se bodo drogovi v pozni jeseni, da se na polju ne bo delala škoda. — Smrt zadnje čase pridno brusí svojo koso v naši vasi. Pa mlade ljudi pobira. V naši vasi je umrla za neizprosno jetiko Neža Pavlin, stara šele 36 let.

Dolenjske novice

d Vače. Smrt na kosa. Pokopali smo dne 9. t. m. na Vačah blago Hribarjevo mater, ki se je pri požaru domače hiše ponesrečila dne 26. pr. mes. in se revica ni več zadostno zavedla. N. v m. p.! — Neprimerna razvada se sme opravičeno imenovati pojedina s pijačo na dan pogreba, takozvana »sedmina« ali pogrebščina, ki je v novejši dobi med našim narodom v mnogih pokrajinah daleč naokoli čisto neznana stvar. Ta starokopitna in nazadnjaška navada izginja povsodi, kjer se ljudstvo probuja in napreduje. Izginja pa tudi zato, ker je nepotrebna porata časa in denarja. Marsikak sorodnik ne more iti na pogreb, ker ne utegne precejšen kos delavnega časa presedeti v gostilni. Zlasti nasprotniki cerkve se tako radi zgražajo, če kaka večja cerkvena slovesnost nekaj stane! Koliko več pa se potroši za sedmino, ki nima za večni mir pokojnega nikakega pomena. V cerkvi in na pokopališču vdihne veličastvo smrti in misel na večnost mislečemu človeku blaga čustva, ki pa pozneje pri pijači izpuhtijo. Če pridejo ljudje »v rožice« in se jim jezik razveže, tedaj jim alkoholna megla pokrije misel na rajnega. Zalost krči in trga domačim srce, pa se mo-

rajo še kakor na »ohceti« ubijati s povabljenici ter jih zadovoljevati. V času draginje živimo. Če je treba povsod varčnosti, varčujmo še pri pijači, ki je za življenje nepotrebna. Če se hoče res kaj storiti za sorodnike, je veliko cenejše in za krščansko srce primernejše, če se vsakemu da za spomin voščena sveča, ki jo lahko še pozneje rabi v bogoslužne namene. Marsikje imajo tako navado. Tekom par let je v naši okolici že nekaterikrat izostala »sedmina«, letos že pri dveh pogrebih prvega razreda. Drugi bodo sledili. Lepše je, da naš kraj slovi po starih izkopninah, nego po starokopitnih pogrebščinah. Dobromisleči se z nami strinjajo. Če bodo pa v kaki gostilni malo pogodrnjali, nam ne bo kratilo spanja, jih bomo vsaj spoznali, kakor spoznamo ptiča po petju. Dobremu gostilničarju mora biti pa tudi blagor ljudstva na srcu, potem mu bo ljudstvo naklonjeno in bo imel v svoji hiši kako srečo z nebes. — Podučno predavanje smo v nedeljo, dne 13. t. m., čuli v našem izobraževalnem društvu. Govoril je gospod dr. Adlešič o mirovnihi sodiščih, prisegi in pričevanju pri sodišču tako stvarno in poljudno, da smo ga res s pridom poslušali. Tako in podobno predavanje koristi vsakomur, ker čez sedem let vse prav pride. Gosp. predavatelj se je pohvalno izrazil o velikem številu navzočih članov, ki so ga s takim zanimanjem poslušali. Mi pa mu izrekamo prisrčno hvalo za njegov trud. Na svidenje! — Fantje iz občine Vače so se pri letošnjem vojaškem naboru postavili. Izmed 22 jih je bilo 11 potrjenih, med njimi štirje Orli.

d Na Sv. Gori pri Litiji se bo vršila v nedeljo, 20. aprila, četrto po Veliki noči, popoldne ob dveh slovesnost blagoslovljenja zastave Marijine družbe. K tej slovesnosti so vabljeni vse sosednje Marijine družbe in njihovi voditelji, da skupno počastimo svojo nebeško mater na Sv. Gori. Minulo nedeljo se je slovesno blagoslovlila prelepa kapelica v Šemniku pri posesaniku Strikarju, ki jo je dal postaviti na lastne stroške in s tem pokazal svojo globoko versko zavest in ljubezen do Marije. Kapelica je kras tamošnje okolice. Dve smrtni nesreči sta se pripetili nedavno. Mrtvega so našli na tleh poleg postelje delavca Jožefa Drev in v četrtek, dne 10. aprila, pa je podsul peščen plaz štiriletnega dečka Stanislava Grden iz Loga. Revček je bil v trenutku mrtev.

d Iz Dobrépolj. Naši naprednjaki vpijejo po svojem listu »Slov. Domu« že skozi pet mesecev: Andrejček, Jurček in suknjica. Kaj pa je vendar na tem? Povedati moram, da smo res poklonili za god našemu nad vse ljubljennemu in tako požrtvovalnemu voditelju kožuh kljub izrečni prepovedi. Voditelj ta dar torej ni razveselil, pač pa liberalce opekel tako, da skozi pet mesecev nimajo družega v mislih kot kožuh. Mene pa še lahko večkrat opišete v vašem listu. Me prav veseli, da sem

prišel v vrsto duhovnikov. Če bi katerikrat rad zvedel, kateri duhovniki so najboljši, bi šel kar v vaš list pogledat. Ti gotovo največ delajo za narod in vam najbolj za vratom stojijo. Saj vidim, kako je pri nas. — Pravite tudi, da sem bil v Klincovi gostilni tepen. To je laž! Če mi pa dokažete, da sem bil v kaki gostilni kdaj tepen, dobite takoj 500 K. Tudi se ne bojim podpisati se, ker resnično pišem. In če ste pa vi liberalci tako pošteni, kot se delate v vašem umazanem listu, kjer je zmeraj kaj o evangeliju in pridigah, zakaj pa svojega imena ne poveste. Le na dan z njim, da še drugi spoznajo, kako ste — pravični. — Jurij Zaggar, Zdenskavas.

d Šmihel pri Novem mestu. Očeta smo imeli med seboj. Preblag. gospod deželni glavar dr. Šusteršič je na svojem vizitacijskem potovanju obiskal dne 1. aprila največjo kmečko občino Šmihel—Stopiče. Gg. občinski odborniki so ga z veseljem pričakovali in sprejeli in gospod župan J. Zurec ga je s krepkimi besedami tople pozdravil, nakar se visoki gospod zahvali in otvori razgovor o raznih potrebah in težnjah tukajšnjih prebivalcev, zlasti o cestnih in vodnih napravah, o potrebi deželnega živinozdravnika, katerega bomo dobili na Grmu itd. Gospod župan in možje so tako lepo v redu, kratko in odkritosrčno povedali svoje želje, katere je gospod glavar z vidnim zanimanjem poslušal in dajal nanje jasne in prijazne odgovore, tako da smo si tekom dveh ur kar domači postali. Može so to čutili in so bili veseli in zaupni in tudi gospod glavar je izrazil svoje veselje. Po obedu je obiskal bolnišnico usmiljenih bratov v spremstvu svoje ljubke gospe. Vsakega bolnika posebej sta nagovorila visoka gosta in imela zanj prijazno besedo. In kako so bili ubogi bolniki tega veseli, se jim je bralo na obrazu. Oglevala sta si tudi deklško ljudsko in meščansko, gospodinjstvo šolo ter trgovski tečaj v samostanu v Šmihelu, pogledala vse prostore, obiskala gojenke in bila zelo zadovoljna. Ravno tako sta posetila deško šolo in potem kmetijsko šolo na Grmu, kjer sta zopet imela pogovor z vsakim učencem. Drugi dan sta se peljala gledat progno nove Lokranjske železnice, potem novi most čez Krko v Vavtvasi, ki se sedaj gradi, in se čez Žužemberk odpeljala. Da bi se kmalu zopet videli! Prav je, da je gospoda glavarja spremljal tudi državni in deželni poslanec Jarc, in tako pokazal svoje zanimanje za ljudstvo.

d Zagorje ob Savi. V št. 15 »Slovenskega Doma« med Zagorskimi novicami me je napadel »Lipe Zabuku«, nazadnjaški mežnar zagorske fare, ki je v celem dopisu nagromadil kup laži čez mene, g. kaplana itd. tako, da se vsakemu poštenemu človeku že od daleč ta list kar gabi, če ga le vidi, kaj šele, če ga bere. Ta dopisnik si je nadel napačno in skrivno ime »Lipe Zabuku«. Čudno, da si ni nadel še lepše ime

»Dunijan Zaruku«, nazadnjak, oziroma mračnjak v zagorski fari. Na ta lažnjivi dopis ne bom več odgovarjal, ker je za to škoda črnila in pa tudi časa, ko imam dovolj drugega opravila in dela. Jaz se prav čisto nič ne brigam zate, najmanj pa maram za tvoje pouk, oziroma nasvet, ki mi ga vsiljuješ, ker te moje stvari prav čisto nič ne brigajo. Ako imaš kaj poguma, podpiši se s pravim imenom, da bom obrčunal s teboj kot zaslužiš. — L. Zupin organist.

d V Leskovcu imamo še aprilov mraz, pa že poletne muhe — liberalne »cajtenge«. Ljudje jih pošiljajo nazaj, mečejo na ogenj, a vse zastonj, kakor sitne muhe nadlegujejo poštene ljudi. Liberalna usiljivost je hujša od ciganske. Tudi nemškutarški »Domačin« se že marsikje valja po — smeteh. Liberalci in nemškutarji nas pa res ne bodo učili!

d Semič. Z lepim pomladanskim vremenom je prišlo k nam zopet novo življenje. Prišli so raznovrstni delavci, ki delajo pri železnici. Pri tolikem številu ljudstva so pa tudi tatvine po okolici skoraj na dnevnom redu. Proga je že precej dobro narejena. Glavno delo je sedaj pri mostovih na Otovcu, Klostru in pa v predoru, ki bo kmalu prevrtan. — Tukajšnje katol. slov. izobraževalno društvo je priredilo v torek po Veliki noči zopet veselico. Udeležba je bila srednja. Nekateri tukajšnji ljudje, ki so jim naše prireditve trn v peti, so jo že pred veselico nekam odkurili. Srečno jim pot! — Sirovost nekaterih mladih paglavcev je postala naravnost že neznosna. Nekí okolu 14 let stari fantič se je pridušal in rotil, da ne gre več k maši, ter klel. Grozno! Kje se je navzel takih misli, ne vemo. Sicer pa ni nič čudnega. Večkrat se vidi, da še mlajši držijo »S . . . dom« v rokah in ga prebirajo. Kaj prida se gotovo iz njega ne naučijo. — V vaš Krupa pa so neko noč pobili neznanj zlikovci na neki hiši vsa okna. Gotovo bi se zgodilo kaj hujšega, da nista slučajno prišla dva človeka ter dotično pregnala od ne preveč lepega dela.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4^{3/4}% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Št. Rupert. Hranilnica in posojilnica je imela v preteklem letu 391.526 kron prometa. Vložilo se je denarja okroglo 94 tisoč kron, vzdignilo pa deset tisoč več. Posodilo se je 58 tisoč in vrnilo 57 tisoč kron. Čisti dobiček znaša 1800 kron. Ako se pomisli, da so bile razmere lanskega leta hude in to vsled političnih hujškarij in lumparij liberalcev, se lahko reče, da je kljub temu dobro obstala. Svojega denarja ima sedaj že nad 15 tisoč kron. Ker je ves denar varno naložen, zato imajo pa ljudje tudi zupanje do hranilnice. Iz čistega dobička se bodo podpirale za naprej dobre reči v prid kmeta. Zato pa: Kolikor več denarja bodo ljudje vlagali, tem bolj se bodo lahko podpirale razne dobrotne naprave. Hranilnica in mlekarica sta dve dobri materi, ki sta v težkih časih kmetu v tolažbo! Mlekarica na primer je že izplačala nad 100.000 kron kmetom. Zato pa: vsi pametni in pošteni ljudje — skupaj! Bog bo tudi znaneprijatelj svoj blagoslov! — Ker tukajšnji šolski vrt letos ni dal nič drevesc, so se morala naročiti celo iz Ljubljane. Nekaj jih je še na razpolago. — Za velikonočno procesijo je šel po dolgih letih zopet enkrat ves občinski odbor. Prav je tako! Od požarne brambe pa — liberalcev ni bilo pri procesiji. Preveč se bojijo Boga! — Zupan Cerkovnik je imenovan v okrajni šolski svet v Krškem, za namestnika pa Bukovec Alojzij. Sta vendar malo boljša, kakor mislijo in govore liberalci, ako jih deželni odbor tako počasti in izkaže zupanje. — Ponočnim rogovilečem na uho to-le: Mera bo polna, potem bo pa kazen! Bodo tudi orožniki za to poskrbeli in poiskali kričače in hujškače. Za imena se tako ve, celo liberalni sin je med njimi. Mir hoče c. kr. okrajni glavar, pošteni ljudje tudi, in dati ga bodo morali presiti ljudje — radi ali neradi!

d Bučka. Dne 12. aprila smo spremili k večnemu počitku Jakoba Kovač iz Gorenjih Radulj. Pokojni, v starosti okrog 80 let, je bil večkrat previden s sv. zakramenti. Bil je vedno vesel in šaljiv. Želel je močno videti še svojega sina, znanega »Domoljubovega« dopisnika č. g. misijonarja Veselka Kovač na Kitajskem, ki pride letos v svojo domovino. A ni ga dočkal. 16. marca smo pa ob obilni udeležbi ljudstva spremili k večnemu počitku Alojzija Vene iz Zaboršta. Spravila ga je v enem tednu pljučnica. Pokojni je bil več let cerkveni ključar. Moški zbor mu je v slovo zapel ginljivo nagrobnično. Bodi obema zemljica lahka, ostalim pa naše iskreno sožalje!

d Iz Žužemberka. Našem »oberjurju« še sedaj predpustna klofuta tako zvenči po ušesih, da se kar ne more »pocajtati«. Zato si sam in po svojih prijateljih pridno polaga na bolečino lepo dišeče »flajštre« v obliki lažnjivih dopisov po liberalnih časnikih. Najbolj se še »poarenuje« z gnojnico, v katero sta namočena naš g. župan in ka-

plan Gnidovec, in katera se najbolj masna pretaka v »Danu« pa v »S... Domu«. S takimi »duhovitostmi« se seveda »Domoljub« ne more meriti; za to je treba že Ribnikarjevih »lepih oči« ali Štipkotovega vzornega nosu in pa »finega« okusa našega slovečega pesnika konjskih fig. Je res prava sramota, do kakih kvant se spozabijo ljudje, ki so po večini oženjeni in hočejo veljati za olikane! Ni pa še zadovoljen naš oklofutani »oberjur«. Zato je začel zadnje čase gnojnico svojih lažij brigzati tudi na tukajšnjo hranilnico in posojilnico, zavod, ki naravnost vzorno deluje in okolu katerega so zbrani vsi najtrdnjejši in najveljavnejši možje v okolici. Liberalce seveda jezi, ko vidijo, kako hira nekdanja njihova slava, in kako se ljudje s čimdalje večjim zaupanjem oklepajo zavoda, pri katerem možje res požrtvovalno delujejo v splošni blagor, ne pa da bi si fikali svoje lastne žepce. Zato liberalni hujškač laže o neredu v farovski hranilnici in se predrzne celo do nesramne trditve, da vlagatelji »koncem leta še obresti niso mogli dobiti«. To je že skrajna lopovščina! Res se je nekaj podobnega svoj čas dogajalo v neki posojilnici, in res je, da morajo nekje vlagatelji še sedaj včasih čakati več mesecev, če hočejo priti do večje vsote svojega denarja, medtem ko je hranilnica in posojilnica pri fari vedno sproti izplačevala, kolikor je kdo zahteval. Liberalni dopisnik seveda ni nobenih obresti dobil, ker raje vse zakroka, kakor da bi v hranilnico deval. Pač pa zasluži za svoje lažnjive hujškarije, da bi ga kdo položil čez koleno in mu z brezovko hlačice sprašil. Upamo, da mu bo znaneprijatelj take obresti izplačeval njegov prijatelj mesto klofut; bo bolj zdrav in bolj po ceni in naš sloveči pesnik bo o tem prizoru lahko zložil krasno pesem. O neredu naj pa liberalci okolu trške »kase« kar lepo tiho bodo; v »farovski« hranilnici ni bilo doslej še niti vinarja ukradenega ali pomejenega. Razumete, kajne? Torej, liberalci, če imate korajžo, pa se dajmo! Vi z lažjo, mi pa z resnico! Toda vedite, da laž ima kratke noge in vaše laži si jih bodo prej izbrusile, kakor bodo prišle h fari, med tem ko bo imela resnica, ki jo bomo govorili in pisali mi, dolge noge, brčkone predolge za liberalce.

d Ajdovec pri Žužemberku. Letošnje leto zelo občutimo sušo pri nas. Ze drugič je pošla voda po lužah in po vodnjakih. Na dan sv. Jožefa je bilo nekoliko snega, ki je hitro skopnel in nastregli smo nekoliko vode v svoje kapnice. Pošla je tudi ta in sedaj jo vozijo ljudje že iz daljne Krke. Pomanjkanje vode občutimo ljudje in živina in o takih prilikah še kaj živo spoznamo, koliko je vredna voda. Pol dneva porabi voznik za dovažanje vode in ko jo pripelje, jo hlastno posrka živina in jo porabimo za svoje potrebe in ne preostaja drugega, kakor da se voz zopet vrne iskat vode. Toplo je izvanredno. Vse je že ozelenelo, vse je v lepem

cvetju, tudi trta lepo kaže. Ako nam Bog pusti to toplo vreme in ne pride nepričakovano kak mraz, pričakujemo zelo dobre letine. Samo ozimna žita so slaba, lan so morali ponekod preorati. Zadnje čase so začeli ljudje bolehati; ni bilo skoraj hiše, da ne bi bilo kakega bolnika, le dobrota je, da je žrak pri nas zdrav in da so ljudje splošno krepki in močni, vsled česar je marsikdo prestal bolezen, kateri bi bil moral drugače podleči. Na belo nedeljo je zadela neko neomogoženo žensko kap, en šolar je ležal ravno na mrtvaškem odru, dva druga njegova tovariša sta pa umrla tudi še istega dne. To je slučaj, ki se ni zgodil pri nas že nekaj desetletij, da bi jih bilo umrlo toliko na en dan. — Nek Ajdovčan je začel pesnikovati; pesmi njegove so lirično satirične vsebine. Kadar jih obelodani, bomo sporočili tudi »Domoljubu«.

Iz solnčne strani

Življenja, iz srečnega družinskega življenja od plodnosnega dela smo po nesrečnem naključju po prehladu, nalezljivosti, ranitvi ali opeklini večkrat pahnjani v senčno stran življenja, kjer okušamo bolečine, nesposobnost za delo, zmanjšanje zaslužka in stisko. Ako se gre za nezgode, kakor za opekline, zmečkanje, prehlad, izpuščaje, otekline, revmatične in nevralgične bolečine, se te lahko prepreči s tem, da se vporablja Fellerjev rastlinski esenc-fluid z znakom »Elza-fluid«, ki vpliva, kakor vemo iz skušnje, bolečine lajšujoče in hladilno. Pri vseh kožnih boleznih, pri solnčnih pegah, solničarici, grapavi koži, pri prahajih na glavi, pri potenju se izkaže kot vrednostno domače sredstvo, ki čisti in pri ranitvah varje proti vnetju.

Naše bralce bo gotovo zanimalo pisanje baronice Geramb iz kopališča Bucias pri Temšvaru. Ta dama piše: V časopisih je bilo objavljeno, kako izvrstno učinkujejo Fellerjeve »Elza-kroglice«. Imela sem mnogo boleznih, trganje, slabe oči, trudnost, bolečine v glavi in vratu in odkar vporabljam Fellerjev »Elza-fluid«, sem popolnoma zdrava.

Naši bralci naj bi imeli Fellerjev fluid z znakom »Elza-fluid« vedno doma, saj stane en ducent za poizkušnjo samo 5 kron franko.

Preizkusili smo in priporočamo nežno odvajajoče in obenem prebavo pospešujoče sredstvo, ki nikoli ne odreče, Fellerjeve odvajalne kroglice z znakom »Elza-kroglice«, ki se tudi naroče 6 škatlic za K 4— franko.

Oboje se dobi pristno samo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 16 (Hrvatsko). — fi —

Cenejša kava

(dokler je kaj zaloge)

85 v 80 v

1/4 kg Brasil I 1/4 kg Brasil II
2gana 2gana

v filijalki

Julija Meinl

uvoz kave.

Filijalka:

Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

Notranjske novice

n Iz Grahovega pri Cerknici. Ne spominjam se, da bi bila objavljena v »Domoljubu« kdaj kaka vest iz naše doline. Škoda! Prepričan sem, da hero domači naročniki z veliko večjo vnemo časopis, v katerem najdejo tuintam kračk dopis iz svoje srede. Gotovo se še spominjate, da smo se že pri dveh volitvah otresli liberalnega gospodarstva. To marsikateremu liberalčku še danes ne da miru. Grizejo vedno, napadaje ob vsaki priliki, posebno po gostilnah, kadar ga le imajo merico pod klobukom. Zelo glasen je Ravenčenkin Matija, ki se nikakor ne more sprijazniti s sedanjim delovanjem gospodarskega odseka. Ne gre mu v glavo, da imajo pravico gospodariti tudi kajžarji in obrtniki tako velikim gruntačem kakor je Matijček. Pravi, da nimamo nič. Kajžarji imamo pač toliko, da kupujemo razne parcele, ki jih prodajajo gruntači. Kajne! Vsak naj skrbi prej za svoje gospodarstvo, v podobni pa pusti lepo pri miru! Prav tako svetujemo vsakomur, da ne napada mirnih ljudi po gostilnah. Če ima kdo ugovarjati proti soseskinemu gospodarstvu, postavi naj se pred gospodarski odbor grahovski trezen ter mu pove, kaj ga peče. Zahrbtosti pa odklanjamo!

LAKI, EMAJLI, BARVE, FIRNEZI
ZNAMKE „OREBON“
793
so najboljši. Tovarna Mor. Šumberk.

Društveni vestnik

Šišensko prosvetno društvo priredi v nedeljo 20. aprila 1913 v Ljudskem Domu v Ljubljani ljudski igrokaz v petih dejanjih »Na Osojah«. Začetek ob 4. uri popoldne. Blagajna se odpre ob 3. uri. V predprodaji se dobe vstopnice pri društvenem blagajniku L. Puharju, Sp. šiška 88, poleg šišenske cerkve, in pri društvenih odborih. Cene prostorov: Parter po 2 K, 1 K 50 vin. in 1 K; galerija po 1 K, 70 vin. in 50 vin.; balkon po 1 K; stojišče po 30 vin. Vsak, kdor želi videti res lepo, skoziinskozi efektno igro, naj poseti predstavo »Na Osojah«, ki se po dvajsetih letih zopet uprizori na slovenskem odru. Agitirajte za polnoštevilno udeležbo.

Iz Melin. Jubilejna igra »V tem znamenju boš zmagal« je šla dne 13. t. m. z najboljšim uspehom preko odr. Scenerija je bila uprav krasna; kaj lepi so bili večinoma novi kostumi. Igralci so izvršili svoje naloge zelo spretno in sigurno. Dvorana je bila napolnjena; opazili smo med gosti mnogo odlične gospode tudi iz oddaljenih krajev. Blažilna igra je naredila na občinstvo najboljši utis. Na zahtevanje se bo igra ponovila dne 20. t. m. ob pol 4. uri popoldne. Vabimo prijatelje: Pridite! Društvom naznanimo še, da je c. kr. dež. predsedništvo v Ljubljani uprizoritev te igre dovolilo z odlokom z dne 8. aprila 1913.

Smladnik. Igra »Rokovnjači« dne 6. aprila je po sodbi občinstva hvale, redno izpadla. To je dalo »rokovnjačema« poguma. Zato se bo igra na željo tistih, ki bi jo še radi videli, ponavljala na Vnebohod, dne 1. maja z isto vnemo in istim obsegom. Znižana vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin., III. vrste 60 vin.; stojišča 30 vin. —

Občni zbor hranilnice se vrši dne 27. aprila t. l. Udeležba bo pokazala, ali imajo člani sploh kaj zanimanja za to koristno zadrugo.

Z Dobrave pri Bledu. Naše mlado K. s. izobraževalno društvo prav lepo deluje, kolikor pač dopuščajo skromne moči začetnika. Letošnji predpust je priredilo dve predstavi, potem velikonočni ponedeljek in na belo nedeljo. Igralci so prav dobro vršili svojo nalogo. Svoje prostore ima društvo v gasilnem društvu, ki jih je pripustilo radevolje. Pri zadnji predstavi so sodelovali vrli tamburaši Slov. k. s. izobraž. društva na Koroški Beli. Čast jim! Prihodno nedeljo, dne 20. aprila priredi društvo javno predavanje. Vabljeni so vsi člani in prijatelji. Na tem sestanku se ima tudi odločiti, ali in kdaj naj se pri nas ustanovi tamburaški odsek. Kdor misli vstopiti v krog tamburašev, naj se zgleda pri predsedniku. — K sklepu prosimo vse dobrosmisleče, ki morejo utrpeti kako knjigo za našo društveno knjižnico, naj jo naklonijo našemu društvu. Storili bodo gotovo dobro delo.

Novi modeli 1913

Vzorne konstrukcije
iz brezhibnega materijala
in nedosežne popolnosti.

Brezobvezne ponudbe pošilja zastoj

Laurin & Klement
Tovarna avtomobilu
Mlada Boleslav

Zastopnik: Ivan Laure, Celovec.

Dobre knjige

Slovarček nemškega in slovenskega jezika, izdal dr. Janko Šlebinger, c. kr. profesor — je tako skrbno in pregledno sestavljen, da bo služil vsakemu, posebno pa še samouku in šolski mladini boljše nego drugi slovarji; to pa zato, ker je pri vsaki besedi povedano, kako spreminja beseda svojo obliko v praktični govorici. S samo besedo večkrat samouku ni pomagano, zato je bil silno potreben slovarček, ki

navaja nepravilne oblike pri sklanjanju samostalnikov, spregatvi glagolov itd. in je torej Šlebingerjev slovarček za samouka in šolsko mladino, ki se mora tudi večkrat hudo boriti s težavami nemškega jezika, naravnost neprecenljive vrednosti. Zato naj starši kupijo svojim otrokom ta slovarček, če hočejo, da bodo otroci v nemščini dobro napredovali. Mnoga skrbna šolska vodstva so naročila slovarček v velikih množinah; kjer pa šolska vodstva v tem oziru še niso ničesar ukrenila, naj starši sami slovarček omislijo, da zagotovijo otrokom boljši napredek v nemščini. Ker se prodaja slovarček v velikih množinah, ima tako nizko ceno, da je tudi v tem oziru nedosežen; če bi se bil slovarček tiskal samo v onem številu, kakor se navadno tiskajo slovenske knjige, bi mu bila cena več nego še enkrat višja. — 1 K 20 vin. za broširano, oziroma 1 K 80 vin. za vezan izvod (po pošti 20 vin. več) bo vsak lahko utrpel. Slovarček se naroča pri »Katoliški Bukvarnici v Ljubljani.

Dr. Jerše, Šmarnice »Mati čudovita«.

Založila »Katoliška Bukvarnica« v Ljubljani. Cena z rdečo obrezo 2 K, v šagrinu, z zlato obrezo 3 K.

V teh izvornih šmarnicah, katere je sestavil znani ljubljanski pridigar dr. Josip Jerše, so poviti najlepši cvetovi Marijinih čednosti v krasen venec, katerega bo gotovo vesel vsak Marijin častilec. Z govorniško silo, živahno, a brez pretiravanja in izmišljanja nam slika dr. Jerše »Mater čudovito« ter vse njene prečnosti in vzvišene lastnosti. Šmarnice nosijo po pravici svoje ime, ker so res popolnoma in izključno posvečene Mariji — kraljici majnika, radi česar so velikega pomena za gojitev in povzdigo tako lepega Marijinega češčenja. Brezdvomno se bodo priljubile ljudstvu in duhovščini, ki že sedaj pridno sega po njih.

Oblika šmarnic je radi finega papirja zelo priročna in žepu primerna; ker so knjigi dodane tudi mašne in druge molitve, ohranila bo tudi kot molitvenik trajno vrednost.

Dr. Anton Faist, cerkvene pesmi, dva zvezka: I. Velikonočne, binškočne, Marijine. Part. 1 K 50 vin., glasovi po 25 vin. — II. Marijine pesmi. (Šmarnične.) Part. 1 K 80 vin. glasovi po 25 vin. — »Katoliška Bukvarnica« v Ljubljani. — Dr. Faist, gimnazijski profesor v Gradcu, predsednik Sekavskega Cecilijnega društva, je izdal te pesmi z nemškim besedilom. Podpisani jih že več let uporablja s slovenskim besedilom v cerkvi. Pesmi so našim razmeram tako prikladne, da sem se obrnil do skladatelja in založništva s prošnjo, naj bi se te pesmi izdale v slovenskem jeziku. Graška »Styria« je prošnji ugodila in sedaj so prišle pesmi na svitlo. Ker sem povzročil izdajo, dolžan sem pesmi vpeljati s priporočilnim pismom. Le-te pesmi so jako lahke, homofonne, blagoglasne, vendar jih diči neka noblesa, ki se skrbno varuje vsake ba-

nalnosti. Marsikatera izdaja pesmi ostane na papirju, pesmi se pa malo pojo. Faistove pesmi se bodo pele vse, samo da jih pevovodje dobe v roke. S partituro se morajo kupiti tudi glasovi, zato so natisnjeni; cena je nizka. Upam, da Faistove pesmi vzbude občno pozornost in da sem s to izdajo vstregel našim zborom.

P. Hugolin Sattner.

**Steckenpferd-
milijino mlečno milo**

je najlepši in najbolj potreben za racionalno
negovanje kože in lepote. Vsaki dan povalnico.
Dobri se povzod 4 80 vin. 963

Za kratek čas

SMEŠNICE.

Ušlo mu je. Krčmar vinskemu trgovcu: »Zakaj pa rdeče vino dražje prodajate kakor belo?« — Vinski trgovec: »Zlomka vendar, ali mislite, da dobivamo barvo zastoj!«

Prisiljeno prijateljstvo. Gospod beraču: »Milostične prosite, pa še klobuka z glave ne vzamete — ali je to lepo?« — Berač: »Oprostite, tega ne smem. Zadaj stoji policaj in če bi jaz klobuk doli vzol, bi on vedel, da beračim, pa bi me dal zapreti. Tako pa misli, da se dva dobra prijatelja pogovarjata!«

Muhast vodnik. Gospod: »Kdo bi bil verjel, da v teh visokih hribih tako lepo žito raste! Živine pa nisem dosedaj videl druge kakor koze. Kako pa gnoj spravite na take višine?« — Vodnik: »Po »cugo«. — gospod!«

Zdravniška modrost. Padar: »Zena, kako je s kašljem, — so vam moje kapljice pomagale?« — Bolnica: »S kašljem je že dobro, ampak kapljic ne zaužijem več; sosedka mi je svetovala kamilčni čaj in ta me je ozdravil.« — Padar: »Saj vam bi ga bil tudi jaz lahko zapisal, če bi mi bili povedali, da vam pomaga!«

Samogovor penzionista. »To vam rečem in je tudi res: življenje je večno kolobarjenje; če bi le konec imelo, — pa ga nima! Ko sem bil še mlad, nisem drugega mislil, kakor da bi sčasoma dobil dobro službo. Ko sem jo imel, sem si ravnotako močno želel miru in prostosti. K sreči sem tudi to dosegel; toda nikar ne mislite, da sem zdaj zadovoljen. Nikakor ne, ampak si zopet želim mladosti. Ob kratkem rečeno: človeško življenje je kakor mačka, ki hoče svoj rep ujeti!«

SKRIVALNICA.

Kje je pa orožnik?

Razne stvari.

Sveče za tatove, da so varni pred policijo. — V guberniji Novgorod v Rusiji so našli v gozdu usmrčena dva dečka v starosti 4 do 6 let. Iz teles so bila pobrana čreva, srce in obisti. Dognalo se je, da so oba dečka umorili tatovi, ki verujejo, da sveče, napravljene iz otročjih črev, src in obisti obvarujejo tatove pred policijo, tako da jih na noben način ne more vloviti. Ali policija jih sedaj pridno išče in jih najbrže dobi v svoje roke kljub onim svečam!

40.000 za psa. Z Dunaja poročajo, da je pokojna princezinja Matilda Thurn-Taxis zapustila 40.000 K svoji kuharici pod pogojem, da skrbi za njeno psa, dokler ne pogineta.

Laxigen
idealno odvajalno

sredstvo v obliki sadežnih pastilj, ki gotovo in milo učinkuje in ima najboljši prijeten okus. Izvirna škatlja (20 kosov) K 1-30.

Dobiva se v lekarnah in pri glavni zalogi: C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 2.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 15. aprila 1913.

Doželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	22	30	Živa vaga:		
Rž	21	20	Goveda pitana . . .	88	—
Ajda	22	—	Teleta težka	104	—
Ječmen	19	50	Teleta mala	134	—
Oves	20	70	Prasiči	107	—
Proso belo	24	30	Koštruni	—	—
Proso rjaveno	19	—			
Koruzna stara	21	—	Kuretina in drugo:		
Koruzna nova	17	80	Maslo kuhano od	260	—
Leča	25	40	K 200 — do	—	—
Grah	20	30	Maslo surovo od	—	—
Laneno seme	37	60	K 250 — do	320	—
Gratiča	24	20	Stanina sveža (špeh)	166	—
Domata detelja	198	—	Stanina prekajena . .	176	—
Fižol Ribnican	28	90	Mast svinjska	174	—
Fižol Prepelicar	32	—	Loč	98	—
Fižol Mandolov	23	30	ajlica 100 komadov	6	—
Čebula	8	—	Pišnaci	2	20
Krompir	6	20	Golobi	—	80
Zelje sveže	10	—	Ruca	1	—
Zelje kislo brez sode .	118	—	Gos	7	—
Repa gorajska	118	—			
Repa sveža	118	—	Kolonijalno blago		
Repa kislin brez sode .	30	80	na dobelo:		
Branje	90	—	Riz Rangon od		
Kumna	64	—	K 30 — do	40	—
Orehi	40	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	62	—	K 275 — do	108	—
Suhe hruske	—	—	Sladkor od K 82 — do	83	85
Suhe češnje	—	—	Petrolej	28	50
Ježice	—	—			
Zelod	—	—			
Smrekovi storži	—	—			
Seno	5	60			
Slama	3	—			
Steja	—	—			

**Gospodarska zveza
v Ljubljani**

nakupuje

fižol, krompir, proso, ajdo in druge
poljske pridelke.

Trgovcem priporoča nakup kavo, riža, sladkorja itd. Zaloga pristnih domavinih.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, dne 9. aprila: 39. 27. 89. 34. 77.
Dunaj, dne 12. aprila: 22. 42. 53. 59. 40.

Pot okoli sveta za 5 kron zamore napraviti, kdor čita današnji oglas. Srečke v korist Slovenski Straži ter na podlagi zanimivega poročila, ki se vsakomur pošlje brezplačno, naroči ugodno skupino srečk, s katerimi v srečnem slučaju že tekom meseca majnika zadane pet glavnih dobitkov.

IZJAVA.

Podpisana Anton Berlan, posestnik in gostilničar v Boštanski vasi št. 13 in Marija Zakrajškova, posest. žena na Vel. Mlačevem št. 3 s tem prekličeva in obžalujeva vse svoje žalitve, izgovornje zoper Marjo Kneповc, posest. ženo na Vel. Mlačevem št. 1 kot neosnovane ter se ji zahvaliva za odpuščanje in odstop od kazenske tožbe. 1161

V Ljubljani, 14. aprila 1913.

Anton Berlan.

Marija Zakrajškova.

Preklic.

Podpisani s tem izjavljam in prekličem, da ni res, kar sem govoril na Dobrovi v Bricejnovi gostilni čez gospodično Frančiško Tehovnik iz Brezja št. 41, ter se ji zahvaljujem, da me ni tožila pri sodišču. 1172

Peter Podobnikar.

**Ržena sladna kava
iz gorske rži**

se pošilja po povzetju v zavojih po 5 kg franco za K 3 75 z dodatkom lepih platenih brisač, robcev itd. iz tovarne

Fran Sax
Maslovedy pri Smiřitz
Češko.

Prosimo, »poskusi!«
510

**V vsaki družini,
kjer se govji dobra godba,
se morajo nahajati tudi
domače orglje
(amerikanski harmonij).**

Lep glas. Krasná oprema.
Cena od 46 mark naprej.
Ilustrirani cenik zastoj.

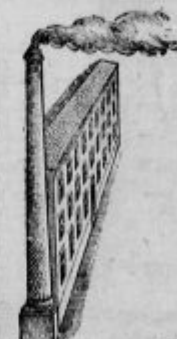
Aloys Mayer
kr. dvorni založnik,
Fulda.

(Cena z notnim zvezkom obsegaječim 325 komadov le 35 mark, s katero zamore igrati na harmonij vsak takoj četverglasno in brez zunanja strokir. 2604 10

Radi družinskih razmer se da pod zelo ugodnimi pogoji v najem gostilna 1163

s koncesijo v Podborštu št. 8 pri Črnučah. Hiša obstoji iz 3 sob, kuhinje, jedilne shrambe, 2 kleti; zraven hiše je lep sadni vrt z nad 50 sadnimi drevesi, ob vrtu pa njiva do 3 mernikov posetve Nastop takoj. Poslopje stoji ob dunajski državni cesti, 10 minut od postaje Črnuče. Več se izve pri Petru Štebi, gostilničarju v Dobravi št. 6, p. Ježica pri Ljubljani.

Pozor pred ženitvijo!

pri nakupu oprave. Moja tkalnica pošilja natančno zašepnikovo polovico ceneje.

Krasno namizno perilo!
Trajno trpežna platnina!

Rumburškega platna ostanli!

8-14 m dolgi, le najfin. vrste za najfin. perilo se nabirajo in prodajam znovol za poskušajo 30 m. 1 m ter 58 vin., pri dopolni. Icačtov preostale posam. kose (tudi 3 kose od 1 vzorca)

skoro zastoj

brisače, težke, bele, čisto platnene vrste (pri odjemu 12 kom.) 1 kos 56 vin. — Damast namizni prti in servietli, čisto platno, moderni vzorci, pri odjemu 3 namiznih prtov 1 kos le K 2-90, pri odjemu 12 servietov 1 kos le 56 vin. Bjuhe iz najbolje preje, obeljene 215/159 cm pri odjemu 6 kosov 1 kom. K 2-80. Novostli barhentá, flanelé za srčice in bluze. Pošilja po povzetju. Za neprimerno denar nazaj. Vzorca na željo. Ostanli zelo ceno. 384

Tkalnica za platno Rudolt Prechacka, Kraljevičevgradec št. 3, Češko.

Avtomatična past!

Za podgane K 4—, za miši K 1 40, njane best nadzor-
stava do 50 kom. slov v eni
noči. Ne zapuste nobenega
smrada in se zopet same na-
stavijo. Past za sárcke edino
to vrste, na katero so njame
na tisoče ščurkov v eni noči,
a K 2 40. Povsod najb. uspeh.
Pošilja po povzetju **Franz
Humann, Dunaj, 2. Bezirk,
Aloisgasse 3/23.** Mnogo po-
lyvalnih pisem. Pred manj
vrodinimi potrebnimi se svara-
ri. V c. in kr. vojaških skladi-
ščih v vporabi. Telefon
23446, 2702

2 darili

prejme vsak, kdor na-
roči 5 kg zavoj
žifne kave
za 4 krome franko ali
5 kg zavoj
sladne kave
za K 4 50 franko
500 **zastoj**
pri trdih
zrva kukovska izdelovalca
žifne in sladne kave
Bartman in Ježek
Kuks ob Labi, Češko.
Kdor naroči 6 zabojev,
prejme 1 zavoj žifne
ali slad. kave zastoj.

Vzorci franko volne-
nega in modnega perli-
nega blaga

CEFIROV

platna,
damasta, opremi za ne-
veste itd. pošilja

**V. J. Havliček
a bratr. 727**
Podšbrady, Češko,

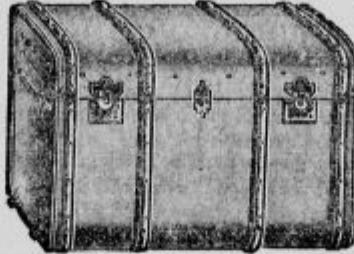
Samo direktno

pri suknarni
„SUDETIA“
Jägerndorf št 42, avstr. Slez.
lahko kupite
sukno za moške in
ženske obleke kakor tudi
šiesko platneno blago
najboljše kakovosti
za nizko tvorniško ceno.
Odrezi za ničvo ceno.
Zahtevajte vzorce!
Krasne salson - novosti.

**Andrej Svetličič, župan v Spodnji Idriji, proda
prostovoljno več
parcel od svojega veleposestva.**
Zglasiti se je pri njem. 1164

Kovčegi WINKLER. 1171

Najboljša svetovna znamka! Lide! Trpežni! Gene brez konkurence!

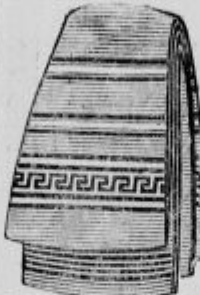

Tovarna in špo-
cijalna trgovina
kovčegov, torbic
in usnjene robe
**Josip Winkler
& sinovi.**
Ustanovljena 1876.
Dunaj 1., Himmel-
ptortgasse 7/A.
Winklerjevi nški
kovčegi od K 22 n.
Točno odgojitev.
Geniki zastoj in
poština prosta.

Samo enkrat v življenju!

50.000 spalnih odej

1077 po K 1'95

za izvoz na Balkan določeno, a
zudi vojne nevarnosti pridržane,
iz pristne brnske Himalaja-volne,
okoli 200 cm dolge, 130 cm široke,
v krasnem črtastem mele-desinu
s krasnimi barvanimi bordirami
se bodo samo še kratke čas pro-
dajale za polovično tovarniško
ceno po K 1'95 komad. Te Hi-
malaja spalne odeje so vredne
dvakrat tega denarja in se dobe
pri nas po teh senzacionalno niz-
kih cenah samo dokler je kaj
zalogo.
1 komad Himalaja spalne odeje stane le . . . . . K 1 95
3 komadi Himalaja spalnih odej stane le . . . . . K 5 70
6 komadov Himalaja spalnih odej stane le . . . . . K 11—
Samoprodaja po povzetju
M. Svoboda, Dunaj III/2, Hiesgasse 13-404

Krojaškega pomočnika
za boljše delo in učenea sprejme v trajno delo
Anton Požgoršek, krojač, Gameljne, p. Št. Vid
nad Ljubljano. 1173

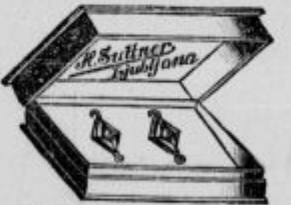

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“
družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski materijal.
Zastopnik: Zajec & Horn, Ljubljana,
Dunajska cesta 73. 249

Pripravna birmanska darila!

Obrnite so zanesljivo na
domačo tvrdko, kjer bo-
dete najboljše postreženi!

Nikel ura z verižico . . . . . K 4 50
Nikel ura z verižico boljše
vrste 6 50
Prava srebr. moška ura . . . . . 7—
Prava sr. moška ura z vor. 9 20
Prava srebrna moška ura
boljše vrste . . . . . 12—
Prava srebr. moška ura z
dvojnimi pokrovom 10 75
Prava srebr. moška ura po-
sebnost fina . . . . . 19—
14 kar. zlata ura . . . . . 44—
14 kar. zlata ura boljše
vrste . . . . . K 70—, 80—, 100—

Nikel. damska ura z ve-
rižico . . . . . K 7 50
Prava srebr. damska ura z
verižico 9 50
Prava srebr. damska ura
boljše vrste . . . . . 10—
Prava srebr. damska ura z
dvojnimi pokrovom . . . . . 13—
Prava srebr. damska ura
posebnost fina . . . . . 16—
14 kar. zlata damska ura . . . . . 20—
14 kar. zlata damska ura
boljše vrste K 20—, 40—, 50—

Am. double zlata zavratna
verižica z obeskom . . . . . K 2 95
Srebrna zavratna verižica
z obeskom 1 50
Poslacena zavratna veri-
žica z obeskom . . . . . 2—
14 kar. zlata zavratna ve-
rižica z obeskom . . . . . 13—
Srebrna dolga verižica za
uro . . . . . 4—
Am. double zlata verižica
za uro . . . . . 5—
14 kar. zlata dolga veri-
žica za uro . . . . . 45—

Uhani zlato na sre-
bro . . . . . K 1 90
14 kar. zlata uhani 5 90
boljše vrste s prav.
finimi kamni . . . . . 8—
z diamantom . . . . . 25—
s prav. briljanti . . . . . 90—

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. Ako naročeno blago ne ugaja, se v teku osmih dni zamenja ali denar vrne.

Mestni trg 25 (nasproti rotovža) H. SUTTNER, LJUBLJANA 1 Sv. Petra cesta št. 8
Ceniki zastoj in poš-
nine prosto. **Lastna protokol. tovarna ur v Švici. Zastopstvo tovarne ur „Zenith“.** Tovarniška znamka „IKO“.